

Maakunnan tila

Landskapets tillstånd

2007

Sisältö

Sisältö	2
1. Tiivistelmä	3
2. Väestönkehitys	5
3. Yleiset näkymät taloudessa ja työllisydessä	9
4. 141-tuen merkitys Varsinais-Suomessa	12
5. Koulutuksen haasteet työvoimapulan edessä	14
6. Monikulttuurinen Varsinais-Suomi	18

Innehåll

Innehåll	2
1. Sammandrag	3
2. Befolkningsutvecklingen	5
3. De allmänna utsikterna inom ekonomin och sysselsättningen	9
4. 141-stödets betydelse för Egentliga Finland	12
5. Utbildningens utmaningar inför bristen på arbetskraft	14
6. Det mångkulturella Egentliga Finland	18

Maakunnan tila / Landskapets tillstånd 2007

Julkaisupäivä / Publiceras 10.12.2007

Varsinais-Suomen liitto/Egentliga Finlands förbund
PL 273 (Ratapihankatu 36) 20101 Turku
p. (02) 2100 900
Fax. (02) 2100 901

ISBN 952-5599-30-2

1. Tiivistelmä

Maakunnan väkiluku ei lähtenytkään kuluvana vuotena uuteen ripeämpään kasvuun hyvän työllisyystilanteen siivittäjänä, kuten edellisenä vuotena ennakoitiin. Vuonna 2007 kokonaisnettomuutto jää selvästi pienemmäksi kuin edellisenä vuotena. Varsinais-Suomi on jäänyt kauas Pirkanmaan taakse väestönkehityksessä. Kunta- ja palvelurakenteen siivittämät kuntaliitokset muokkaavat kuntakenttää vuonna 2009. Pienimmiksi kunniksi jäävät Oripää ja Kustavi.

Vuodesta 2005 lähtien Varsinais-Suomen talouskehitys on ollut jyrkässä nousussa. Tällä hetkellä positiivinen kehitys näyttäisi kuitenkin jatkuvan lähes jokaisella toimialalla, usein tuotantokapasiteettien ylärajoilla. Kustannusten nousu (energia, raaka-aineet ja työvoima), työvoiman saatavuudesta aiheutuvat ongelmat sekä toimitilojen kapasiteetin asettamat rajoitteet tulevat väistämättä vastaan lähitulevaisuudessa. Lisäksi kansainvälisen talouden epävarmuus- ja euron kallistuminen uhkaa jo uusien vientitilausten syntymistä. Ilman investointeja ja lisätyövoimaa ja uusia vientitilauksia kasvu ei voi jatkua näin voimakkaana. Suhdannehuipulta tullaan pakostakin lähiaikoina alemmas tasaamaan kasvuvauhtia, ei siis välttämättä romahtamaan vaan lähinnä "levähtämään".

Hyvä talouskehitys on heijastunut työllisyyteen. Työttömyyden lasku on jatkunut muuta maata nopeampana. Työllisyyden paranemisen esteenä ovat kuitenkin työvoiman kohtaanto-ongelmat: vaikka työvoiman tarve kasvaa, tarjolla oleva työvoima ei ole sitä mitä tarvitaan. Rakennetyöttömien osuus kaikista työttömistä on kasvussa.

Vuonna 2006 Varsinais-Suomen TE-keskus myönsi yhteensä noin 45 miljoonaa euroa 141-tukea. Yhteensä erilaisia maaseututukia myönnettiin n. 262 miljoonaa euroa, joten 141-osuus on myönnettyistä tuista 17 %. Kiisteltyä 141-tukea on myönnetty eniten kotieläintuotantoon, joista sika- ja siipikarjantuotanto ovat merkittävimmät tuotantoalat. Sen lisäksi on myönnetty kasvihuonetukea ja varastointitukea. Tuen loppumisella voi olla merkittäviä seurauksia alueen muuhun talouteen, koska Varsinais-Suomen rooli 141-tuessa sikataloudessa on maan merkittävin. Sen osuus koko Suomesta vuonna 2006 oli 27 %. Kananmunatuotannossa

1. Sammandrag

Landskapets folkmängd har ändå inte detta år gått upp i rask takt som en följd av den goda sysselsättningssituationen, så som man förutspådde året innan. År 2007 blir totalnettoflyttningen klart mindre än föregående år. Egentliga Finland har stannat långt efter Birkaland i befolkningsutvecklingen. De kommunsammanslagningar som påskyndas av kommun- och strukturreformen utformar kommunfältet år 2009. Oripää och Gustavs blir de minsta kommunerna.

Allt från år 2005 har den ekonomiska utvecklingen för Egentliga Finland befunnit sig i en brant uppgång. För närvarande verkar det som om den positiva utvecklingen skulle fortgå nästan inom varje bransch, ofta vid de övre gränserna för produktionskapaciteten. De ökade kostnaderna (energi, råvaror och arbetskraft, tillgången på arbetskraft samt de begränsningar som ställs av lokaliteternas kapacitet kommer oundvikligen emot inom en nära framtid. Dessutom hotar redan osäkerheten inom den internationella ekonomin och den dyrare euron lämnandet av nya exportorder. Utan investeringar och ny arbetskraft och nya exportbeställningar kan tillväxten inte fortsätta så stark som nu. Från konjunkturtoppen kommer man av nödtvång nedåt under de närmaste tiderna för att jämna ut tillväxttakten, alltså inte nödvändigtvis för att krascha utan endast för att "vila ut".

Den goda ekonomiska tillväxten har återspeglats på sysselsättningen. Arbetslösheten har alltså sjunkit snabbare än i det övriga landet. Ett hinder för att sysselsättningen ska förbättras är dock problemen med att få arbetskraften att möta arbetet: fastän behovet av arbetskraft ökar, är inte den arbetskraft som finns till buds sådan som behövs. Andelen strukturarbetslösa håller på att öka bland alla arbetslösa.

År 2006 beviljade Egentliga Finlands TE-central totalt cirka 45 miljoner euro i 141-stöd. Sammanlagt beviljades c. 262 miljoner euro i olika landsbygdsstöd, och därför är 141-andelen 17 % av de beviljade stöden. Det omtvistade 141-stödet har beviljats mest för husdjursproduktionen, där svin- och fjäderfäproduktionen utgör de mest betydande produktionsområdena. Dessutom har växthusstöd och lagringsstöd beviljats. Om stödet upphör kan det ha betydande följder för områdets övriga ekonomi, eftersom Egentliga Finlands roll inom 141-stödet är den mest betydande i landet. Dess

osuus oli vieläkin merkittävämpi, sillä maakunnan osuus munatuotannosta oli lähes 60 %. Kasvihuonetuotannossa käytetystä pinta-alasta maakunnan osuus oli neljännes.

Koulutuksen suunnittelussa tulee esiin vaikeita asioita, joissa pääroolia näyttelevät edunvalvonnalliset näkemykset. Maakuntien ennakointityössä tuli selkeästi esille se, että ammatillista koulutusta ei tule jatkossa suunnitella yksinään ilman että samalla suunnitellaan myös lukiokoulutusta. Nyt se on täysin irrallaan työelämän tarvitseman koulutuksen ennakoinnista. Lukion aloituspaikkojen määrä on viime vuosina pysynyt ennallaan. Ennusteiden mukaan kuitenkin lukioon aloittavien ikäluokka kuitenkin lähtee laskuun. Aloituspaikkojen ja lukioverkon tarkistamiselle on tarvetta. Varsinais-Suomessa on useita lukioita, jonne pääsee toistuvasti alle seitsemän keskiarvolla. Vaikka näissä lukioissa sisäänpääsyraja on alhainen, silti kaikkia aloituspaikkoja ei saada täyteen. Nämä lukiot sijaitsevat alueilla, joissa nuorisoiäluokat ovat pienentyneet vuosia.

On selvää, että nuorten ikäluokkien kouluttaminen ei riitä paikkaamaan lähivuosien työvoimapulaa, joka kohdistuu erityisesti ammatillista koulutusta vaativiin työtehtäviin. Tarvitaan työperusteista maahanmuuttoa. Tätä varten maakuntaan on laadittu oma maahanmuuttopoliittinen ohjelma "Monikulttuurinen Varsinais-Suomi". Ohjelmatyössä on tullut esille, että aktiivinen maahanmuuttopoliittikka onnistuu vain jos maakunnalla on kykyä ja halua vastaanottaa maahanmuuttajia elämään ja olemaan tasavertaisina asukkaina, ei vain työvoimana. Aktiivisen maahanmuuttopoliittikan onnistuminen edellyttää kaikilta asukkailta ja aluetoimijoilta suvaitsevaisuutta ja monikulttuurisuuden ymmärtämistä. Ilman suomenkielen riittävää osaamista kotoutuminen on mahdotonta. Suomenkielen opetusta ei tällä hetkellä tarjolla riittävästi tai sen on elämäntilanteisiin vaikeasti sisällytettävissä (kotiäidit, työntekijät).

andel för hela Finland utgjorde 27 % år 2006. Inom äggproduktionen var andelen ännu mer betydande, för landskapets andel av äggproduktionen var nästan 60 %. Av den andel som utnyttjades inom växthusproduktionen var landskapets andel en fjärdedel.

Inom planeringen av utbildningen aktualiseras svåra frågor, där huvudrollen spelas av de intressebevakande uppfattningarna. Inom prognostiseringsarbetet för landskapen framgick det klart att yrkesutbildningen inte i framtiden bör planeras ensam för sig utan samtidigt planerar man även gymnasieutbildningen. Nu är den helt separerad från prognostiseringen av den utbildning som arbetslivet behöver. Antalet antagningsplatser i gymnasiet har de senaste åren bevarats oförändrat. Enligt prognoserna kommer dock den åldersklass som börjar i gymnasiet att börja gå ned. Det finns ett behov av att granska antagningsplatserna och gymnasienädet. Egentliga Finland har flera gymnasier, dit man kommer upprepade gånger med ett medeltal under sju. Fastän antagningsgränsen i dessa gymnasier är låg, kan ändå inte alla nybörjarplatser fyllas. Dessa gymnasier är belägna på områden där ungdomsåldersklasserna har sjunkit i årtal.

Det är klart att det inte räcker med att utbilda de unga åldersklasserna för att korrigera den brist på arbetskraft de närmaste åren vilken hänför sig särskilt mot sådana krävande arbetsuppgifter som kräver yrkesutbildning. Det behövs en arbetsrelaterad invandring. För detta ändamål har ett eget invandrarpolitiskt program "Det mångkulturella Egentliga Finland" gjorts upp. I programarbetet har det framkommit att en aktiv invandrarpolitik kan lyckas bara om landskapet har förmåga och vilja att ta emot invandrare för att leva som och vara likvärda invånare, inte endast arbetskraft. För att en aktiv invandrarpolitik ska lyckas, förutsätts det tolerans och förståelse för kulturpluralism av alla invånare och aktörer på området. Utan tillräcklig kunskap i finska är integrationen omöjlig. Tillräcklig undervisning i finska tillhandahålls inte i detta nu eller också är en sådan svår att förena med livssituationerna (hemmafruar, arbetstagare).

2. Väestönkehitys

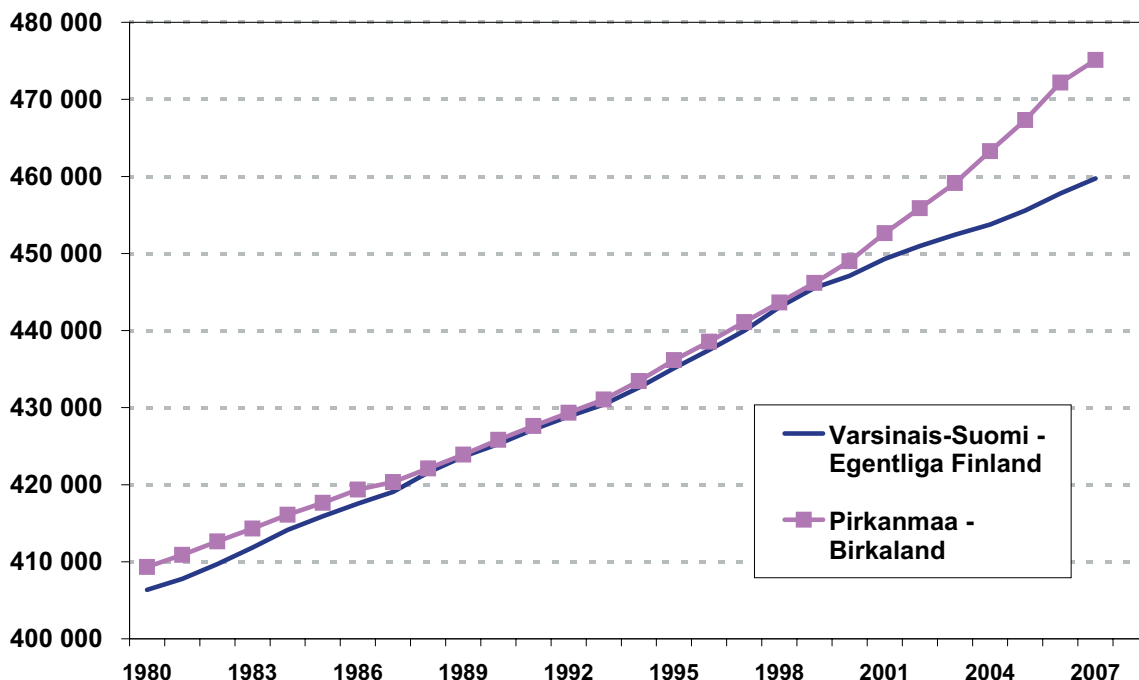
Maakunnan väkiluku ei lähtenytkään kuluva vuotena uuteen ripeämpään kasvuun hyvän työllisyystilanteen siivittämänä, kuten edellisenä vuotena ennakoitiin. Vuonna 2007 kokonaisnettomuutto jää selvästi pienemmäksi kuin edellisenä vuotena. Tilastokeskuksen syyskuun lopun tietojen perusteella voidaan arvioida, että kuluvan vuoden kokonaisnettomuutto jäänee noin 1400 henkeen, kun se edellisenä vuotena oli yli 1800 henkeä. Nettosiirtolaisuus kuitenkin jäänee edellisen vuoden tasolle eli vajaaseen 900 henkeen. Roima pudotus tulee maan sisäiseen nettomuuttoon: edellisen vuoden noin 1000 hengen maan sisäinen nettomuutto näyttäisi puolittuvan kuluva vuotena jääden noin reiluun 500 henkeen. Kokonaisväkiluku tuskin rikkoo 460 000 asukkaan rajaa.

Vertailun vuoksi kerrottakoon, että Pirkanmaan muuttovoitto on ollut koko ajan kasvussa. Kokonaisnettomuutto nousee kuluva vuonna lähes 3 500 henkeen, josta maassamuuton osuus on jopa 2500 henkeä. Pirkanmaalla on selkeästi enemmän vetovoimaa, vaikka työllisyyskehitys ei ole ollut yhtä upeaa kuin Varsinais-Suomessa. Vuoteen 1999 asti Pirkanmaa oli

2. Befolkningsutvecklingen

Landskapets folkmängd har inte under innevarande år fått någon ny raskare tillväxt, påskyndad av det goda sysselsättningsläget, vilket man förutspådde föregående år. År 2007 blir totalnettoflyttningen klar mindre än året innan. På basis av statistikcentralens uppgifter för slutet av september kan man uppskatta att totalnettoflyttningen innevarande år torde bli cirka 1 400 personer, medan den föregående år var över 1 800 personer. Nettoinvandringen torde dock stanna på samma nivå som året innan, eller knappt 900 personer. I nettoflyttningen inom landet blir det en rejäl nedgång: den interna nettoflyttningen i landet på cirka 1 000 personer tycks halveras detta år och stanna på drygt 500 personer. Det totala antalet invånare överskrider knappast gränsen 460 000 invånare.

För jämförelsens skull må nämnas att nettoflyttningen för Birkaland hela tiden har varit på uppåtgående. Den totala nettoflyttningen stiger innevarande år till nästan 3 500 personer, av vilket andelen flyttning inom landet utgör hela 2 500 personer. Birkaland har klart mera dragningskraft, fastän sysselsättningsutvecklingen där inte har varit lika förnämlig som i Egentliga

Kuvio 1. Varsinais-Suomi on jäänyt väestönkehityksessä Pirkanmaan jälkeen. Eroa ei selitä se, että Satakunnasta on siirretty kuntia Pirkanmaalle. Aluejako on koko aikasarjassa vuoden 2007 mukainen. Lähde: Tilastokeskus

Figur 1. Egentliga Finland har blivit efter Birkaland i befolkningsutvecklingen. Skillnaden förklaras inte av att det överförts kommuner från Satakunta till Birkaland. Regionindelningen har i hela tidsserien varit i enlighet med år 2007. Källa: Statistikcentralen

väkiluvultaan yhtä iso maakunta kuin Varsinais-Suomi. Sen jälkeen Pirkanmaa on ottanut väestönkasvussa rajun spurtin. Varsinais-Suomi on jatkanut hiljaista köröttelyä.

Syntyneiden määrässä ei tule olemaan suuria muutoksia aiempiin vuosiin. Kuluvan vuoden loppuun mennessä uusia varsinaissuomalaisia syntyy noin 4800, aavistuksen verran enemmän kuin edellisenä vuotena. Kuolleiden määrän kasvaessa, syntyneiden enemmistö jäänee siten alle 300 henkeen, reilut 100 henkeä pienemmäksi kuin edellisenä vuotena. Jos puukkoa halutaan vielä vääntää lisää, niin Pirkanmaan syntyneiden enemmistön luvut painivat myös eri sarjassa ja ovat olleet jatkuvassa kasvussa. Naapurimaakunnassa syntyneiden enemmistö on ollut viimeisinä vuosina yli 1000 henkeä.

Syytä muuttovoiton pienenemiseen on vaikea sanoa, mutta yksi syy voisi olla se, että maakunnan tarjoamiin työpaikkoihin ei enää riitä sopivaa työvoimaa muualtakaan Suomesta. Maakuntaan on kuitenkin tullut useita tuhansia tilapäisiä asukkaita eli ulkomaista vuokratyövoimaa mm. telakalle ja rakennuksille. He eivät näy missään virallisissa tilastoissa tarkkoina lukuina. Väestörekisterikeskuksen lokakuun tietojen perusteella Varsinais-Suomen sisällä kokonaisväkiluku kasvaa vain Turun ja Salon seuduilla. Loimaan ja Turunmaan väestökasvu on jäänyt polkemaan paikoilleen: ei kasvua mutta ei suurta vähennystäkään. Vakka-Suomen väestötappio on valitettavasti lähtenyt uuteen vauhtiin, vaikka jossain vaiheessa näytti siltä, että negatiivinen kehitys olisi saatu pysäyttämään.

Muuttoliikkeen osalta kaikilla muilla seuduilla paitsi Vakka-Suomessa kokonaisnettomuutto jää positiiviseksi. Edellisiin vuosiin verrattuna Vakka-Suomessa muuttotappio vain kasvaa edelleen. Loimaalla muuttovoitto kasvaa hiukan, Salossa säilyy ennallaan ja Turunmaalla sekä Turunseudulla pienenee. Nettosiirtolaisuus on kuitenkin plussan puolella kaikilla seuduilla. Turunseudulla nettosiirtolaisuus on pienessä kasvussa. Muilla seuduilla nettosiirtolaisuusluvut ovat niin pieniä, että niistä ei kannata tehdä suuria johtopäätöksiä kasvun suunnasta. Vuosittaiset vaihtelut ovat niin suuria. Maahanmuutosta on kerrottu enemmän kappaleessa 6.

Jos maakuntaan ei tulisi yhtään uutta asukasta eikä lähtisi yhtään poiskaan, ainoastaan Turun seudun väkiluku jatkaisi kasvuaan. Turun seutu on ainut seutu, jossa syntyneiden enemmistö on positiivinen. Muiden alueiden väestönkasvu on täysin riippuvainen muuttoliikkeistä. Salon seudulla aina silloin tällöin päästään niukasti positiivisen puolelle.

Finland. Fram till år 1999 var Birkaland ett lika stort landskap som Egentliga Finland. Därefter har Birkaland tagit en våldsam spurt i befolkningstillväxten. Egentliga Finland har fortsatt att lunka långsamt vidare.

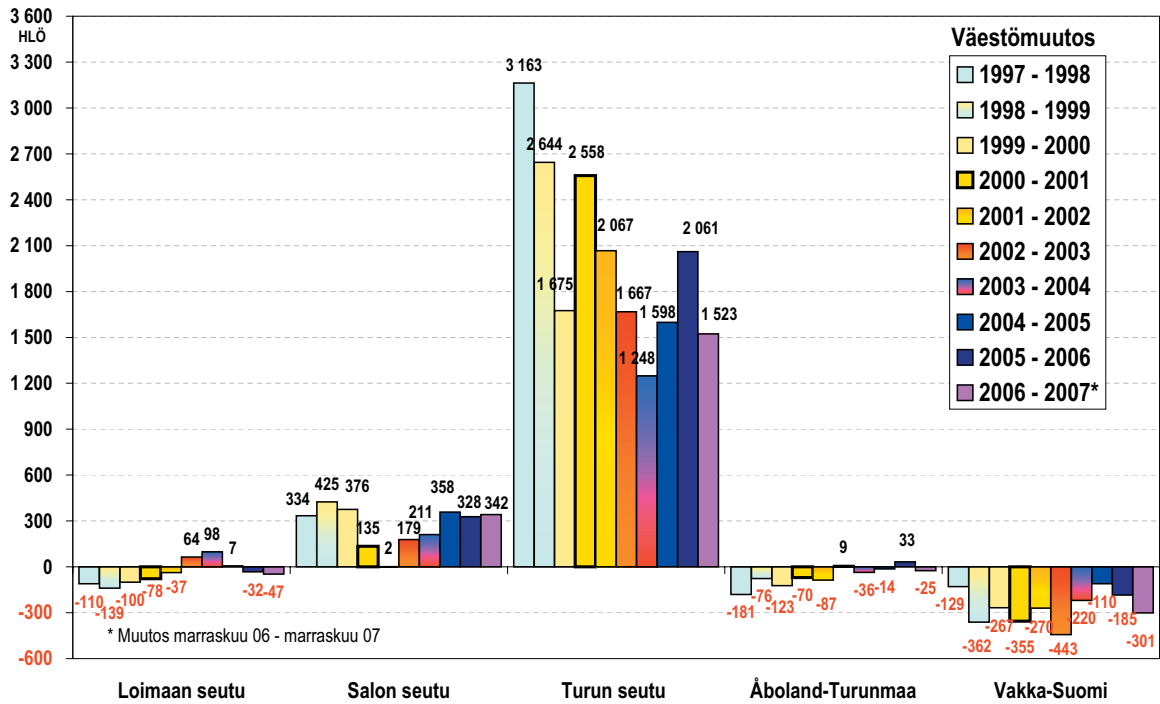
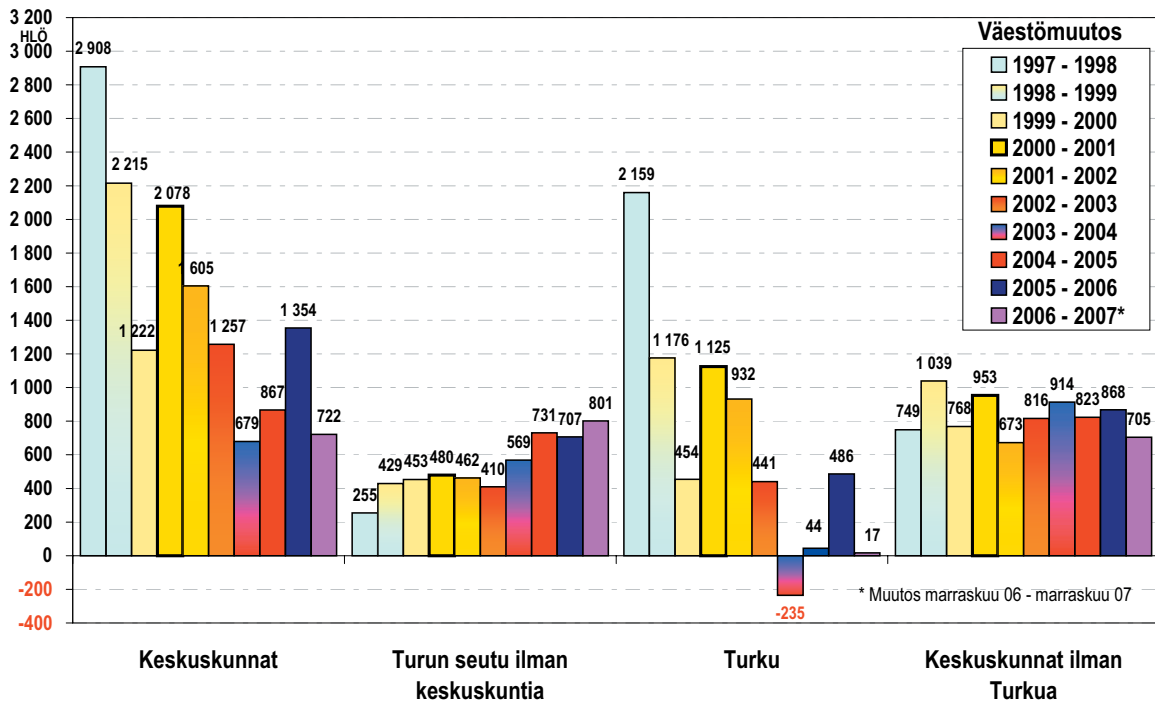
I antalet födda kommer det inte att finnas stora förändringar jämfört med tidigare år. Före utgången av detta år torde det födas cirka 4 800 barn i Egentliga Finland, en aning flera än året innan. Då antalet avlidna ökar, torde således det större antalet födda bli under 300 personer, drygt 100 färre än året innan. Om man ytterligare vill strö salt i såren, så tävlar siffrorna för det större antalet födda i Birkaland också i en annan serie och har kontinuerligt varit stigande. I grannlandskapet har det större antalet födda de senaste åren varit över 1 000 personer.

Det är svårt att ange orsaken till att flyttningsöverskottet minskar, men en orsak kan vara att det inte längre finns lämplig arbetskraft ens från andra delar av Finland för de arbetsplatser som landskapet erbjuder. Det har dock kommit flera tusentals tillfälliga invånare till landskapet, dvs. utländsk arbetskraft bl.a. till varvet och byggnaderna. De syns inte någonstans som exakta siffror i de officiella statistikerna.

Utifrån befolkningsregistercentralens uppgifter för oktober ökar den totala folkmängden inom Egentliga Finland endast i Åbo- och Saloregionerna. Befolkningsökningen i Loimaa och Åboland har börjat stampa på stället: ingen tillväxt men ej heller någon minskning. Befolkningsförlusten för Vakka-Suomi har tyvärr tagit ny fart, fastän det i något skede föreföll som om man hade kunnat stoppa den negativa utvecklingen.

I fråga om flyttningsrörelsen förblir totalnettoflyttningen positiv i alla andra regioner utom i Vakka-Suomi. I jämförelse med de föregående åren ökar flyttningsunderskottet i Vakka-Suomi ytterligare. I Loimaa ökar flyttningsöverskottet litet, i Salo förblir det oförändrat och i Åboland samt Åboregionen minskar det. Nettomigrationen är dock på plussidan i alla regioner. I Åboregionen är nettomigrationen stadd i en liten tillväxt. I de andra regionerna är siffrorna för nettomigrationen så små att det inte lönar sig att dra stora slutsatser av dem om riktningen för ökningen. De årliga fluktuationerna är så stora. Mera om invandringen har berättats i avsnitt 6.

Om det inte ska komma en enda ny invånare och någon inte heller har flyttat bort, skulle endast invånartalet för Åboregionen fortsätta att öka. Åboregionen är den enda region, där det större antalet födda är positivt. De andra områdenas befolkningsökning är helt beroende av flyttningsrörelserna. I Saloregionen kommer man då och då knappt på den positiva sidan.

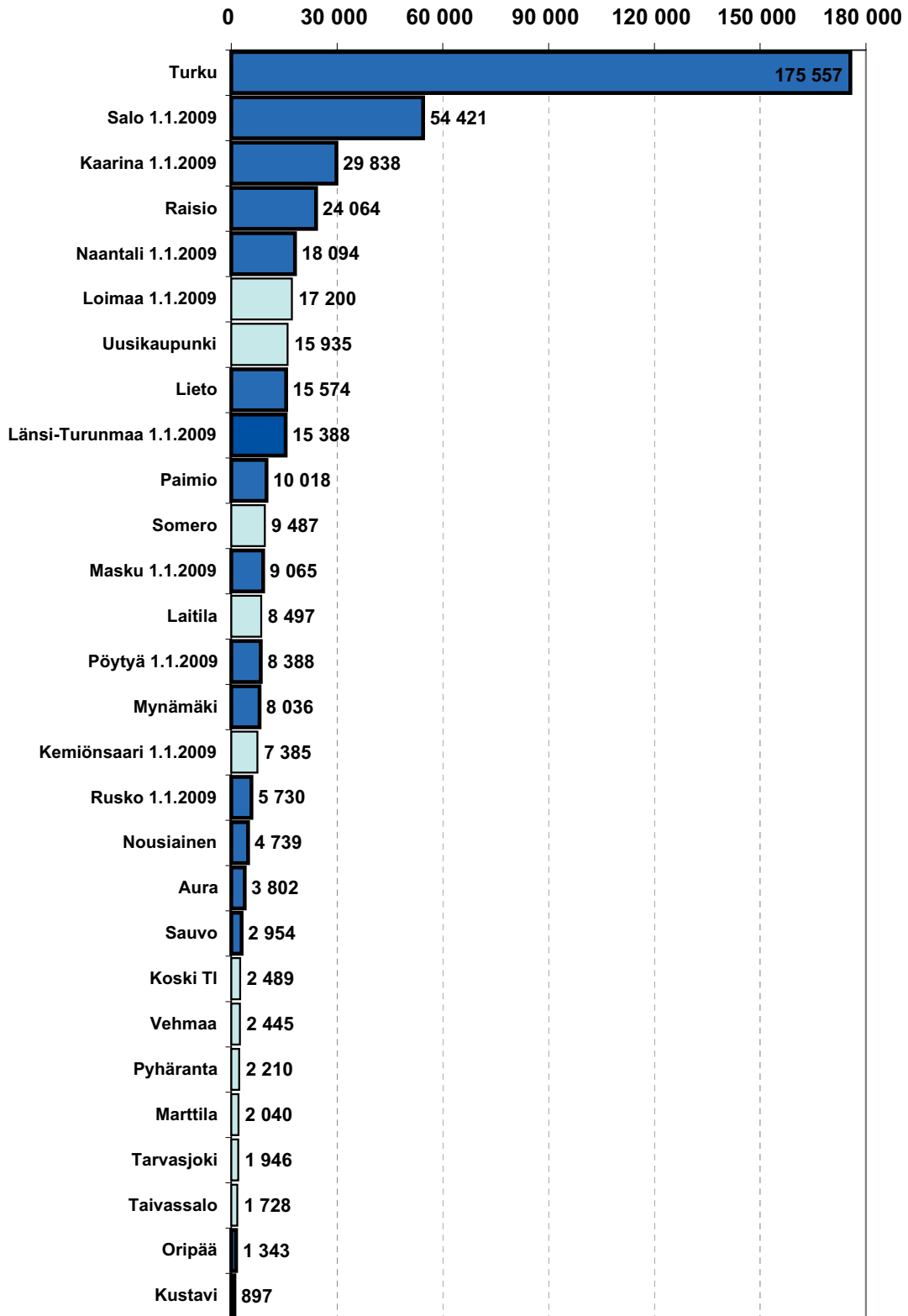

Kuviot 2-3 Väestönkehitys seutukunnissa, lähde: Väestörekisterikeskus

Väestönkehitys Turun seudulla kehityy suuntaan, jossa yhdyskuntarakenne hajaantuu ja joukkoliikenteen toimintaja kehittämisedellytykset heikenevät valtakunnallisenkin tason tavoitteista huolimatta. Turun seudun väestönkasvu on voimistunut yhä enemmän Turun seudun keskuskuntien (Turku, Raisio, Naantali, Kaarina, Lieto) ulkopuolelle.

Figurerna 2-3. Befolkningsutvecklingen i regionkommunerna, källa: Befolkningsregistercentralen

Befolkningsutvecklingen i Åboregionen utvecklas i en riktning, där samhällsstrukturen splittras och verksamhets- och utvecklingsförutsättningarna för kollektivtrafiken försämrats t.o.m. trots målen för riksnivån. Befolkningsökningen i Åboregionen har stärkts allt mer utanför de centrala kommunerna i Åboregionen (Åbo, Reso, Nådendal, S:t Karins, Lundo).

Kuvio 4. Vuoden 2009 alussa kuntakenttä uudistuu, jolloin Varsinais-Suomessa on enää 28 kuntaa nykyisen 53:n sijasta. Pienimmiksi kunniksi jäävät Kustavi ja Oripää. Pylvään päässä oleva luku on vuoden 2007 väkiluku lokakuun lopussa. Pylvään tumma väri kertoo, että kunnan väkiluku on kasvussa. Lähde: Väestörekisterikeskus, marraskuu 2007

Figur 4. I början av år 2009 förnyas kommunfältet, då Egentliga Finland har kvar 28 kommuner i stället för 53 i dag. Gustavs och Oripää blir de minsta kommunerna. Siffran i ändan av stapeln är invånartalet i slutet av oktober år 2007. Stapeln mörka färg anger att kommunens invånarantal håller på att öka. Källa: Befolkningsregistercentralen, november 2007

3. Yleiset näkymät taloudesta ja työllisyydessä

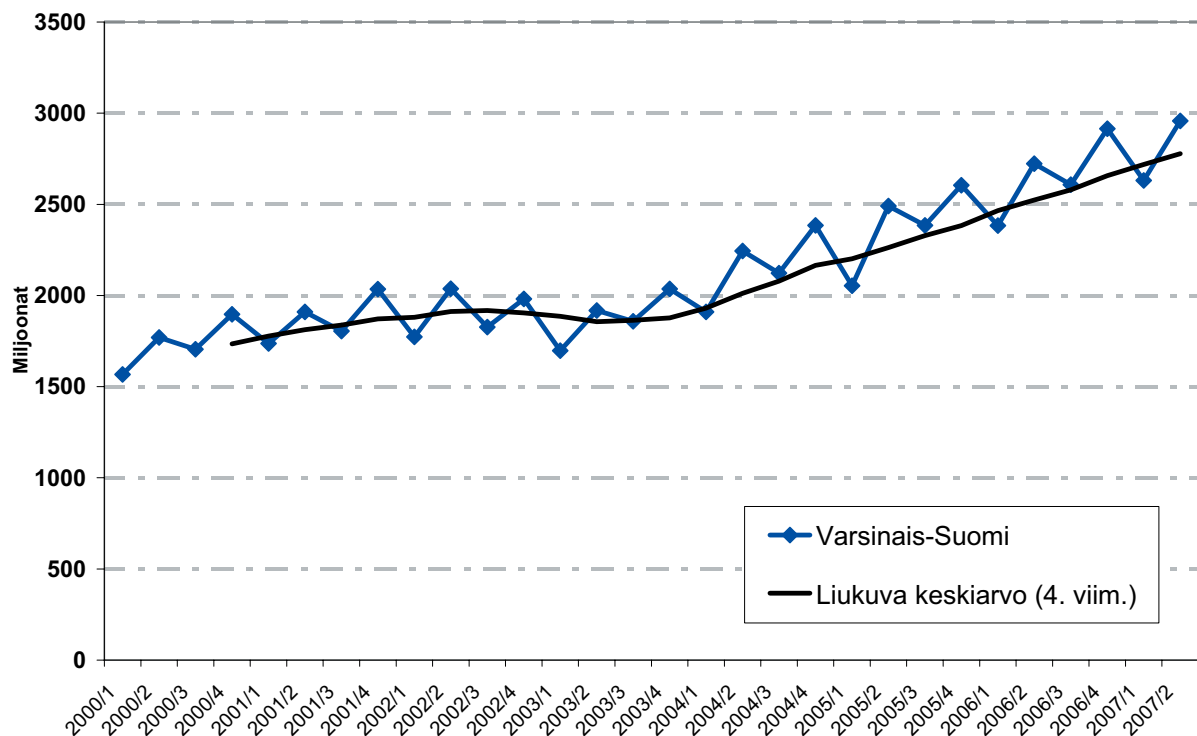
Vuodesta 2005 lähtien Varsinais-Suomen talouskehitys on ollut jyrkässä nousussa. Liikevaihdon kasvu on jatkunut Lounais-Suomen veroviraston ja Varsinais-Suomen tutkimus- ja ennakkointipalvelun tuottamien tietojen mukaan yhtä voimakkaana aina tämän vuoden kesäkuuhun asti. Sen jälkeisestä tilanteesta on ollut erilaisia arvioita suhdannetiedusteluihin perustuen: osa tiedusteluista on kasvun puolella, osa ennakoii pientä laskua tai kasvun selkeää hidastumista. Yritysten itsensä arvioimat näkymät ovat kuitenkin olleet useammin positiiviset kuin negatiiviset. Kyselyt ovat kuitenkin vain kyselyitä.

Tällä hetkellä positiivinen kehitys näyttäisi kuitenkin jatkuvan lähes jokaisella toimialalla, usein tuotantokapasiteettien ylärajoilla. Tuotannon kasvun suurimmiksi rajoitteiksi onkin nähty tuotantokapasiteetti ja yhä paheneva työvoimapula. Pula osaavasta ja motivoituneesta työvoimasta on johtanut siihen, että yritykset kasvavat verkostoitumalla

3. De allmänna utsikterna inom ekonomin och sysselsättningen

Från år 2005 har den ekonomiska utvecklingen för Egentliga Finland befunnit sig i en brant uppgång. Tillväxten inom omsättningen har fortgått enligt de uppgifter som tillhandahållits av Sydvästra Finlands skatteverk och Egentliga Finlands forsknings- och prognostiseringstjänst lika starkt som fram till juni detta år. Om situationen efter det har det förekommit olika uppskattningar beroende på konjunkturförfrågningarna: en del av förfrågningarna är för en ökning, en del förutspår en liten nedgång eller en klart långsammare tillväxt. De utsikter som företagen själva uppskattar har dock oftare varit positiva än negativa. Förfrågningar är dock bara förfrågningar.

För närvarande verkar det som om den positiva utvecklingen ändå ska fortgå nästan inom varje bransch, ofta vid produktionskapaciteternas övre gränser. De största begränsningarna för en ökad produktion har man i själva verket sett i produktionskapaciteten och den allt svårare bristen på arbetskraft. Bristen på en kunnig och motiverad arbetskraft har lett till att

Kuvio 5. Varsinais-Suomen PK-sektorin liikevaihdon kehitys on ollut kasvussa kesäkuussa 2007. Lähde: Lounais-Suomen verovirasto, Varsinais-Suomen tutkimus- ja ennakkointipalvelu

Figur 5. Utvecklingen för omsättningen inom SM-sektorn i Egentliga Finland har ökat i juni 2007. Källa: Sydvästra Finlands skatteverk, Egentliga Finlands forsknings- och prognostiseringstjänst

muualle Suomeen ja ulkomaille. Kustannusten nousu (energia, raaka-aineet ja työvoima), työvoiman saatavuudesta aiheutuvat ongelmat sekä toimitilojen kapasiteetin asettamat rajoitteet tulevat väistämättä vastaan lähitulevaisuudessa. Yrittäjien eläköityminen uhkaa myös monien potentiaalisten kasvuyritysten toiminnan jatkuvuutta. Lisäksi kansainvälisen talouden epävarmuus- ja euron kallistuminen uhkaa jo uusien vientitilausten (esim. risteilijät) syntymistä.

On selvää, että viimeisen parin vuoden kaltainen kehitys ei voi jatkua loputtomiin. Ilman investointeja ja lisätyövoimaa ja uusia vientitilauksia kasvu ei voi jatkua näin voimakkaana. Suhdannehuipulta tullaan pakostakin lähiaikoina alemmas tasaamaan kasvuvauhtia, ei siis välttämättä romahtamaan vaan lähinnä "levähtämään". Tasaantuminen tulee näkymään jatkossa kasvuprosenttien "revittelynä" erilaisissa maakuntia vertailevissa katsauksissa. Vientivetoiset maakunnat, joihin myös Varsinais-Suomi kuuluu, tulevat olemaan aina ensimmäisten joukossa lähdössä koivaan nousuun mutta samalla myös joukossa, jossa vauhdin tasaantuminen näkyy ensin. Syrjäisempi Suomi seuraa perässä vähän myöhemmin.

Hyvä talouskehitys on heijastunut työllisyyteen. Työttömyyden lasku on jatkunut muuta maata nopeampana. Työllisyyden paranemisen esteenä ovat kuitenkin työvoiman kohtaanto-ongelmat: vaikka työvoiman tarve kasvaa, tarjolla oleva työvoima ei ole sitä mitä tarvitaan. Rakennetyöttömiä osuus kaikista työttömistä on kasvussa. Paljolti yritysten tuotannollisten esteiden sekä kohtaanto-ongelmien seurauksena työttömyyden lasku ei oleteta olevan tulevana vuonna enää niin nopeaa kuin tähän asti. Lomautuksilta ja irtisanomisilta tuskin vältytään tulevinakaan vuosina (esim. elintarviketeollisuus). Teollisuuden rakennemuutos tuskin pysähtyy, vaikka se on jo melko voimakkaasti koetellut Turun ja Salon seutuja. Wärtsilä, Finlux, Leaf, HK-Ruokatalo, Nypro ja Aspocomp ovat siirtäneet tuotantonsa pois Varsinais-Suomesta välillä 2004–2007 juuri nousu-/korkeasuhdanteen aikana.

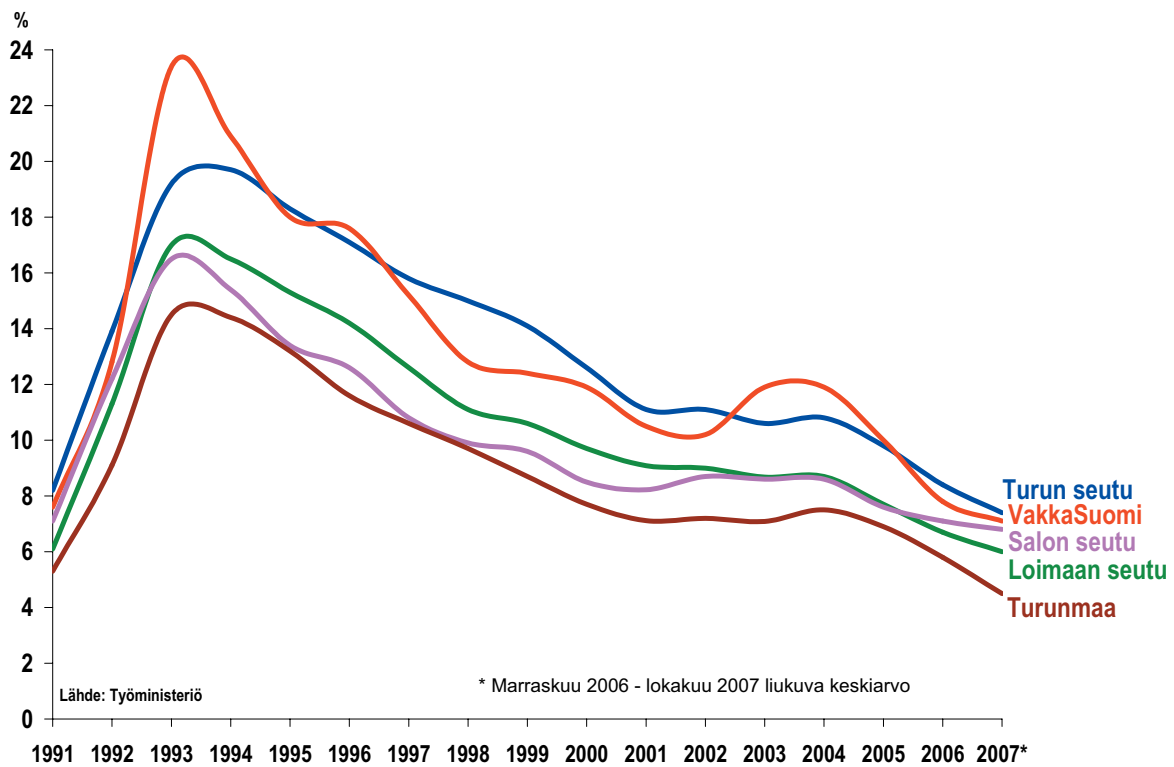
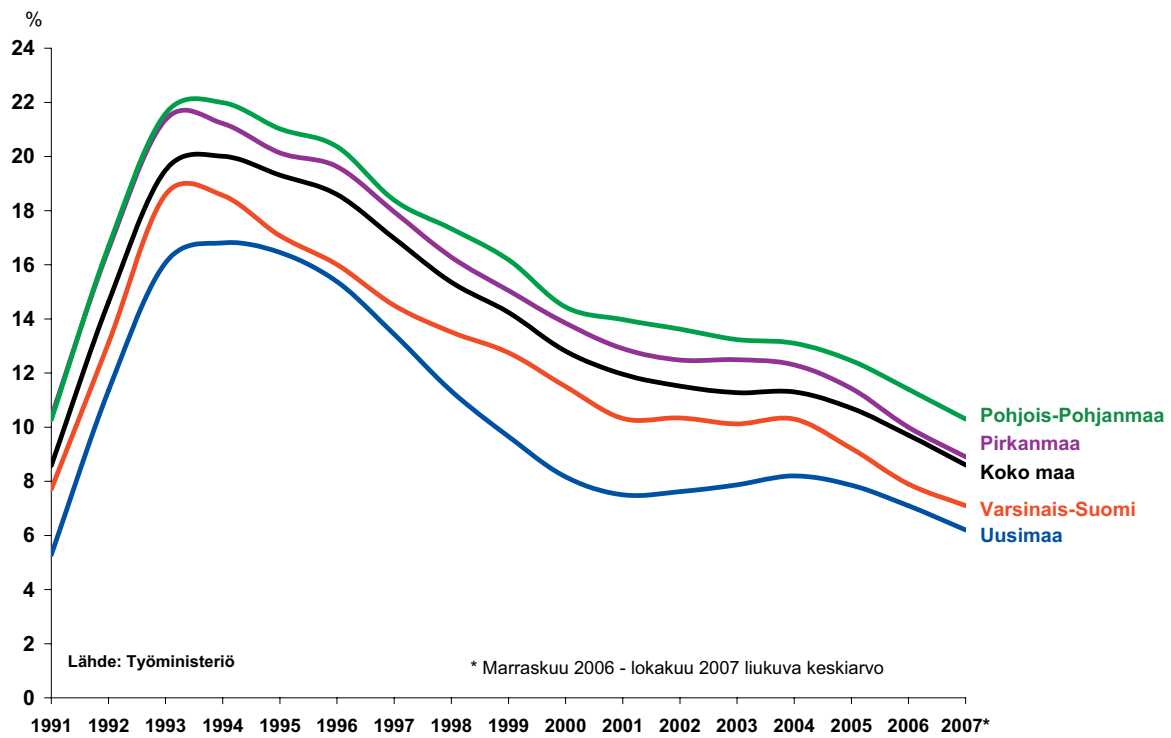
Tulevaisuus tehdään eikä se siis tule maakuntaan annettuna! Jatkossa elinkeinoelämän tulisi kiinnittää enemmän huomiota tutkimukseen, tuotekehitykseen ja tuottavuuden parantamiseen selviytyäkseen yhä tiukkenevassa globaalissa kilpailussa.

företagen växer genom att bilda nätverk till andra delar av Finland och utlandet. De ökade kostnaderna (energi, råvaror och arbetskraft), problemen på grund av tillgången på arbetskraft samt de begränsningar som verksamhetslokalernas kapacitet ställer kommer oundvikligen emot inom en nära framtid. Företagarnas pensionering hotar också kontinuiteten för många potentiella tillväxtföretag. Dessutom hotar osäkerheten i den internationella ekonomin och en allt dyrare euro redan uppkomsten av nya exportorder (t.ex. kryssningsfartyg).

Det är klart att en utveckling lik den som funnits ett par av de senaste åren inte kan fortsätta i all oändlighet. Utan investeringar och ny arbetskraft och nya exportbeställningar kan tillväxten inte fortgå så här kraftigt. Från konjunkturtoppen kommer man av nödvång lägre ned för att jämna ut tillväxttakten, inte nödvändigtvis för att krascha utan främst för "att vila ut". Utjämnningen kommer i fortsättningen till synes i att tillväxtprocenten sliter och släpar i olika jämförande översikter för landskapen. De landskap som styrs av exporten, dit även Egentliga Finland hör, kommer alltid att befinna sig bland de första då man anträder en hård uppgång, men samtidigt även bland dem, där det först märks att takten jämnas ut. Det Finland som ligger mer avsidat kommer efter litet senare.

Den goda ekonomiska utvecklingen har återspeglats på sysselsättningen. Nedgången i arbetslösheten har fortsatt snabbare än i det övriga landet. Ett hinder för att sysselsättningen ska förbättras är dock problemen med att få arbetskraften att möta behovet: fastän behovet av arbetskraft ökar, är inte den arbetskraft som tillhandahålls det som behövs. Andelen strukturarbetslösa av alla arbetslösa håller på att öka. Man antar att nedgången i arbetslösheten inte längre under inkommande år ska vara så snabb som hittills, rätt långt till följd av produktionsmässiga hinder samt problemet med att få arbetskraften att möta behovet. Knappast undviks heller permitteringar och uppsägningar under kommande år (t.ex. livsmedelsindustrin). Struktururomvandlingen för industrin stannar knappast upp, fastän den redan rätt hårt har prövat Åbo- och Salo-regionerna. Wärtsilä, Finlux, Leaf, HK-Ruokatalo, Nypro och Aspocomp har flyttat bort sin produktion från Egentliga Finland 2004-2007 uttryckligen under en period av hausse och högkonjunktur.

Framtiden ska göras själv och den kommer inte heller till landskapet som en skänk från ovan! I fortsättningen bör näringslivet fästa mer uppmärksamhet på forskning, produktutveckling och förbättrad produktivitet för att klara sig i den allt mer skärpta globala konkurrensen.

Kuviot 6-7. Työttömyysaste laskee Varsinais-Suomessa ja sen seutukunnissa.

Figureerna 6-7. Arbetslöshetsgrad går ned i Egentliga Finland och dess regionkommuner.

4. 141-tuen merkitys Varsinais-Suomessa

Kuluneen syksyn aikana on käyty keskustelua maataloustuista, erityisesti Etelä-Suomeen maksettavasta 141-tuesta. Tukea myönnetään tiloille "vakaviin vaikeuksiin", joita Euroopan Unioniin liittymisestä saattaa aiheutua maataloudelle. Nyt uhkana on tuen loppuminen vuoden vaihteessa. Tuen merkittävydestä Etelä-Suomelle ja Varsinais-Suomelle voidaan varmasti olla montaa mieltä riippuen siitä, mistä näkökulmasta asiaa tarkastelee.

Vuonna 2006 Varsinais-Suomen TE-keskus myönsi erilaisia maaseututukia (sisältäen 141-tuen) yhteensä n. 262 miljoonaa euroa, josta EU-raham osuus on hieman yli 40 %. Tuohon kokonaissummaan sisältyvät varsinaiset maataloustuet (n. 230 milj. €), investointien ja sukupolvenvaihdosten rahoitustuet (n. 14 milj. € avustuksena ja n. 8 milj. € korkotukena), kehittämissuunnitelmaa ja pienyritystukia (n. 4 milj. €) sekä kalatalouden rahoitusta (n. 6 milj. €).

Varsinais-Suomessa 141-tukea on myönnetty eniten kotieläintuotantoon (n. 30 milj. €), joista sika- ja siipikarjantuotanto ovat merkittävimmät tuotantoalat. Sen lisäksi on myönnetty kasvihuonetukea hieman alle 9 miljoonaa euroa sekä varastointitukea noin 300 000 euroa. Yhteensä 141-tuen osuus varsinaisista maataloustuista on n. 40 miljoonaa euroa eli n. 17 %. Tuon lisäksi 141-tukea on myös investointituissa ja nuoren viljelijän aloitustuissa, mutta sen osuutta investointituista on vaikea määrittellä yhtä tarkasti. On kuitenkin arvioitu, että aloitustukien ja investointitukien 141-osuus maakunnassa on suuruusluokaltaan n. 5 miljoonaa euroa.

Keskustelua on käyty siitä, onko tämä 141-tuki niin kriittinen tuki, että se lamauttaisi maatalouden Varsinais-Suomessa. On selvää, että yksittäisille maataloille tuki on erittäin kriittinen toiminnan jatkumisen kannalta, kun taas peltotuotantoon erikoistuneille maataloille tuki ei ole olennainen. Jos tuki loppuu, asettuvat Etelä-Suomi ja Pohjois-Suomi selkeästi eriarvoiseen asemaan maataloustuotannon toimintaedellytysten osalta. Kotimainen maatalous ei kannata Etelä-Suomessa heikentyneen kilpailukyyn vuoksi, ellei Pohjois-Suomen pysyvää 142-tukea myös lasketa vastaavan verran.

Vaikka joidenkin tahojen mielestä 45 miljoonan tukisumman ei pitäisi kaataa Varsinais-Suomen maataloutta, saattaa tuen loppumisella olla merkittäviä seurauksia alueen muuhun talouteen. Varsinais-Suomen rooli 141-tuetussa sikataloudessa

4. 141-stödets betydelse för Egentliga Finland

Under denna höst har det förts diskussioner om lantbruksstöden, i synnerhet 141-stödet, som ska utbetalas till Södra Finland. Stödet beviljas gårdar "i allvarliga svårigheter", vilka kan orsaka lantbruket av anslutningen till Europeiska unionen. Nu består hotet av att stödet upphör vid årsskiftet. Man kan säkert vara av många olika åsikter om hur betydande stödet är för Södra Finland och Egentliga Finland, beroende på ur vilken synvinkel frågan betraktas.

År 2006 beviljade Egentliga Finlands TE-central olika lantbruksstöd (inklusive 141-stöd) totalt c. 262 miljoner euro, av vilket EU-pengarnas andel är litet över 40 %. I denna summa ingår de egentliga lantbruksstöden (c. 230 milj. €), finansieringsstöden för investeringar och generationsväxlingar (c. 14 milj. € i understöd och c. 8 milj. € i räntestöd), utvecklingsprojektmedel och småföretagsstöd (c. 4 milj. €) samt finansiering för fiskerihushållningen (c. 6 milj. €).

I Egentliga Finland har 141-stöd beviljats mest för husdjursproduktion (c. 30 milj. €), av vilket svin- och fjäderfäproduktionen är de mest betydande produktionsgrenarna. Därtill har växthusstöd beviljats litet under 9 miljoner euro samt i lagringsstöd cirka 300 000 euro. Totalt är 141-stödets andel av lantbruksstöden i Egentliga Finland c. 40 miljoner euro eller c. 17 %. Utöver detta finns det 141-stöd i investeringsstöden och inledningsstöden för unga odlare, men det är vårt att fastställa dess andel av investeringsstöden lika exakt. Man har dock uppskattat att inledningsstödens och investeringsstödens 141-andel i landskapet är av storleksklassen c. 5 miljoner euro.

Det har diskuterats om huruvida detta 141-stöd är ett så kritiskt stöd att det skulle lamslå lantbruket i Egentliga Finland. Det är klart att stödet för enskilda gårdar är synnerligen kritiskt med tanke på en fortsatt verksamhet, medan åter stödet inte är så väsentligt för gårdar som specialiserat sig på åkerproduktion. Om stödet upphör, ställs Södra Finland och Norra Finland klart i olika ställning med hänsyn till verksamhetsförutsättningarna för lantbruksproduktion. Det inhemska lantbruket lönar sig inte i Södra Finland på grund av den försämrade konkurrenskraften, om inte det permanenta 142-stödet för Norra Finland också sänks i motsvarande grad.

Fastän vissa anser att en stödsumma på 45 miljoner inte borde fälla Egentliga Finlands lantbruk, kan det ha ansevärliga följder för områdets övriga ekonomi, om stödet upphör. Egentliga

on maan merkittävin. Sen osuus koko Suomesta vuonna 2006 oli 27 %. Kananmunatuotannossa osuus oli vieläkin merkittävämpi, sillä maakunnan osuus munatuotannosta oli lähes 60 %. Kasvihuonetuotannossa käytetystä pinta-alasta maakunnan osuus oli neljännes.

Tuen loppuminen saattaa vaikuttaa joidenkin tuotantotilojen alasajoon, mikä vaikuttaa elintarvikkeiden huoltovarmuuden turvaamiseen sekä myös aluetalouteen ja työllisyyteen. Tuen loppuminen ajaa maataloustuotannon pois sieltä, missä suurin osa Suomen asukkaista elää. Sen seurauksena kuljetukset pitenevät tarpeettomasti. Jos kotieläintuotanto vähenee alueella, se voi heikentää muiden Etelä-Suomen alueella toimivien alkutuotantoon kiinteässä yhteydessä olevien tuotantolaitosten kannattavuutta (rehuntuottajat, lihajalostamot). Tuotanto siirtyy vähitellen sinne, missä on alkutuotantoa, pois elintarvikkeiden loppukäyttäjistä.

Tällä hetkellä Varsinais-Suomessa on noin 7000 maatilaa. Alkutuotanto tarjoaa työpaikan noin 7700 hengelle. Sekä maatalojen että työpaikkojen määrä on ollut koko ajan rajussa laskussa. Maakunnan tavoitteena onkin, että alkutuotannon työpaikkojen määrä ei enää laske jatkossa vastaavalla vauhdilla vaan hidastuu. On oletettu ja uskottu, että suurin rakennemuutos tilakoossa olisi jo takanapäin. Näin pienessä maassa tuskin kannattaa tavoitella yhtä suuria tilakokoja kuin eteläisessä Euroopassa. Kiistellyn 141-tuen lakkauttaminen voi kuitenkin jatkaa aiempien vuosien kaltaista kehitystä maataloudessa. Kustannusten nousukehitys (energia, rehut peltohehtaari), sokerijuurikkaan viljelyn väheneminen ja sukupolvenvaihdokset ovat suuria haasteita monille tuotantosuunnille ja maataloille. Näiden lisäksi kiristynyt elintarvikelainsäädäntö (esim. hygieniamääräykset) pudottaa markkinoilta jatkojalostajia korkeiden investointitarpeiden vuoksi jo vuonna 2009.

Saakoon Suomen maatalous jatkossa tukea tai ei, ainakin Varsinais-Suomen liiton vuonna 2006 tuottamassa Varsinais-Suomen maaseudun nykytila ja tulevaisuus -raportissa painotetaan seuraavaa: "Täällä, jos missä maataloustuotannon täytyy jatkua, eikä siitä saa missään nimessä luopua."

Lähteet: TE-keskus (maaseutuosasto), maaseututilastot 2006 (TE-keskuksen julkaisu 5/2007)

Finlands roll i den 141-stödda svinhushållningen är den mest betydande i landet. Dess andel av hela Finland var 27 % år 2006. Inom äggproduktionen är andelen ännu mer betydande, för landskapets andel av äggproduktionen var nästan 60 %. Av den areal som utnyttjas inom växthusproduktionen var landskapets andel en fjärdedel.

Om stödet upphör kan det inverka så att en del produktionsgårdar körs ned, vilket inverkar på tryggheten av servicesäkerheten för livsmedel samt även på den regionala ekonomin och sysselsättningen. Om stödet upphör, körs lantbruksproduktionen bort från den plats där den största delen av Finlands invånare lever. Till följd därav blir transporterna onödigt långa. Om husdjursproduktionen minskar på området, kan det försämra lönsamheten för de produktionsinrättningar (foderproducenterna, köttförädlarna) som verkar inom Södra Finlands område och som lever i fast förbindelse med primärproduktionen. Produktionen flyttar småningom dit det finns primärproduktion, bort från slutanvändarna för livsmedlen.

I dag finns det cirka 7 000 lantbrukslägenheter i Egentliga Finland. Primärproduktionen erbjuder arbetsplats för cirka 7 700 personer. Antalet av både gårdar och arbetsplatser har hela tiden varit brant nedåtgående. Landskapets mål är de facto att antalet arbetsplatser inom primärproduktionen inte längre i fortsättningen ska sjunka i motsvarande takt utan bli långsammare. Man har antagit och trott att den största strukturomvandlingen i gårdsstorleken redan vore förbi. I ett så här litet land lönar det sig knappast att eftersträva lika stora gårdsstorlekar som i det sydliga Europa. Om det omtvistade 141-stödet upphör kan det dock leda till att en utveckling som under tidigare år fortsätter inom lantbruket. Kostnadernas stigande utveckling (energi, foder per åkerhektar), den minskade sockerbetsodlingen och generationsväxlingarna är stora utmaningar för många produktionsinriktningar och gårdar. Utöver dessa faller den skärpta lagstiftningen för livsmedel (t.ex. hygienbestämmelserna) förädlare bort från marknaden på grund av de höga investeringsbehoven redan år 2009.

Oberoende av om Finlands lantbruk får stöd i framtiden eller ej, betonas det i den rapport om Landsbygdens nuläge och framtid i Egentliga Finland, som producerats av Egentliga Finlands förbund år 2006, följande: "Här om någonstans måste lantbruksproduktionen fortsätta, och man kan inte under några omständigheter avstå från den."

Källor: TE-centralen (landsbygdsavdelning), Landsbygdsstatistik 2006 (TE-centralens publikation 5/2007)

5. Koulutuksen haasteet työvoimapulan edessä

Kuluneen vuoden aikana kaikissa maakunnissa on pohdittu sitä, miten työelämän tarpeet ja nuorille suunnattu koulutus saadaan tulevaisuudessa kohtaamaan paremmin. Nyt kun nykyisen kaltainen työvoiman ja työpaikkojen kohtaanto-ongelma on tunnustettu, koulutuksen määrän lisäksi huomiota tulee kiinnittää myös koulutuksen osuvuuteen. Pidempikestoisen koulutus ei sinänsä pahaa tee kenellekään, päinvastoin, mutta isoille massoille suunnattu ns. väärä koulutus on asia, jota pitäisi välttää. Nuorille suunnattavaa koulutusta ei tulisi kuitenkaan mitoittaa uusiksi hetken huumassa, koska koulutuksen suunnittelun tulee olla pitkäjänteistä kehitystyötä, tulevaisuuden tekemistä pitkällä aikavälillä.

Maakunnat esittivät opetusministeriölle alueidensa tavoitteet nuorten aloituspaikkojen määrästä ja painotuksen suuntaamisesta vuodelle 2012. Varsinais-Suomen ennakoituvuuden tuloksista Varsinais-Suomen liitto on laatimassa erillistä raporttia maakunnan omaan käyttöön. Sen on määrä valmistua ennen vuoden vaihdetta. Maakunnan nuorten koulutustarpeiden ennakoituvuuden aikana kaikkia koulutuksen haasteita ja ongelmia ei kyetty vielä ratkaisemaan, eikä varmaan koskaan täydellisesti kyetäkään. Monesta asiasta löytyi kuitenkin yhteinen näkemys ja tahto, mikä vie asioita aina useamman askeleen eteenpäin. Osa asioista vaatii vielä asian kypsyttelyä. On selvää, että pelkällä aloituspaikkamatematiikalla ei pystytä vastaamaan niihin koulutustarpeisiin, joita toimiva yhteiskunta edellyttää ja tarvitsee.

Ajatuksia koulutuksen ennakoinnista

Tilastoja koulutukseen hakeutuneista tulkitaan, valitettavan usein, niin kuin halutaan: moni maakunta tai oppilaitos väittää koulututtavansa valtakunnalliseen tarpeeseen. Ammatillisten oppilaitosten on kuitenkin ensisijaisesti koulutettava oman maakunnan tarpeeseen. Jos aloituspaikat eivät riitä, niitä on saatava lisää. On siirrettävä sieltä, missä niitä on yli oman tarpeen. Edelleen ne oppilaitokset, jotka ovat perinteisesti kouluttaneet valtakunnalliseen tarpeeseen, ovat siirtyneet kouluttamaan (ainakin puheissa) globaaleille markkinoille. Maakunnissa tehdään paljon ennakoituvuustyötä, tosin sen määrä ja laatu vaihtelevat. Ennakoituvuuden tulokset tietysti riippuvat aina siitä, ketkä ennakoitua tekevät. Sen takia onkin tärkeää, että työhön osallistuvat mahdollisimman monet tahot, jotta edunvalvonnan ja ylilyönneiltä vältytään.

5. Utbildningens utmaningar inför bristen på arbetskraft

Under innevarande år har man i alla landskap dryftat problemet med hur arbetslivets behov och den utbildning som riktar sig till de unga i framtiden bättre ska kunna mötas. Nu då man har erkänt problemet med att få arbetskraften och arbetsplatserna att mötas, bör uppmärksamheten fästas, förutom på utbildningens volym, även på hur den möter behovet. Det skadar ingen med en litet mer långvarig utbildning, tvärtom, men en s.k. fel utbildning, som riktats till de stora massorna, är en sak som borde undvikas. Den utbildning som riktar sig till unga borde inte omdimensioneras i stundens eufori, eftersom planeringen av utbildning ska vara ett långvarigt utvecklingsarbete, att skapa en framtid på lång sikt.

Landskapen framförde för undervisningsministeriet målen för antalen nybörjarplatser för de unga för sina områden och hur tyngdpunkterna ska inriktas fram till år 2012. Egentliga Finlands förbund håller på att göra upp en särskild rapport för landskapets eget bruk om resultat av Egentliga Finlands prognostiseringsarbete. Avsikten är att den ska bli färdig före årsskiftet. Ännu förmådde man inte lösa alla utmaningar och problem under arbetet med att göra prognoser för behoven av utbildning för landskapets ungdomar, och kommer inte heller någonsin att helt kunna göra det. En gemensam syn och vilja framkom dock om många saker, vilket för frågorna många steg framåt. En del av frågorna kräver dock ännu att få mogna. Det är klart att man inte kan tillgodose de behov av utbildning som ett fungerande samhälle förutsätter och behöver enbart med en nybörjarplatsmatematik.

Tankar om att prognostisera utbildningen

Statistikerna över sådana som sökt sig till utbildning tolkas, tyvärr ofta, så som man önskar: Många landskap eller läroanstalter hävdar att de utbildar för ett riksomfattande behov. Yrkesutbildningsanstalterna ska dock i främsta rummet utbildas för det egna landskapets behov. Om nybörjarplatserna inte räcker till, måste man få fler. De måste överföras därifrån det finns sådana över det egna behovet. Dessutom har de läroanstalter som av tradition utbildar för det riksomfattande behovet övergått till att utbildas, (åtminstone efter vad de säger), för den globala marknaden. I landskapet utförs mycket prognostiseringsarbete, visserligen varierar dess mängd och kvalitet. Resultaten av prognostiseringen beror givetvis alltid på vilka som gör upp prognoserna. På grund härav är det viktigt att så många parter som möjligt deltar i arbetet, så att man undviker intressebevakning och överdrifter.

Joitakin ennakkoinnin tuloksia

Kaikki työ, minkä jonkun täytyy tehdä yhteiskunnan toimivuuden eteen, on tärkeää. Yhteiskunta tarvitsee kaikenlaisia tekijöitä, ei vain korkea-asteen koulutuksen saaneita. Lama vei suomalaisilta sen vähäisenkin itseluottamuksen. Sitä huonoa itseluottamusta ei saisi tartuttaa niihin nuoriin, jotka nyt tekevät ammatinvalintapäätöksiä.

Ammatillista osaamista vaativista ammanteista tulee lähivuosina enemmän kuin huutava pula, sillä näissä ammattiryhmissä eläkepoistumat ovat valtavia. Ammatillisen koulutuksen aloituspaikat Varsinais-Suomessa ovat riittämättömät. Nykyisin ammatillisessa koulutuksessa aloittaa n. 3700 opiskelijaa. Jotta työvoiman tarve saadaan tyydytettyä, ammatillisessa koulutuksessa tulisi aloittaa vähintään 5000 opiskelijaa. Ei ole mitään järkeä, että ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja haudotaan maakunnissa, joissa ei ole niihin riittävästi nuoria eikä valmistuville työpaikkoja.

Vaikka ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrää saataisiin nostettua merkittävästi nykyisestä tasosta, nyt ammatinvalintapäätöstään tekevää nuorta ei saisi kuitenkaan rangaista aiemmin tehdyistä koulutuspoliittisista virheistä. Aloituspaikkamatematiikan avulla nuorilta ei saa sulkea portteja ja viedä pois mahdollisuutta hakeutua myös korkea-asteen koulutukseen. Korkea-asteen aloituspaikkoja ei tulisi vähentää niin paljon kuin mitä koulutustarvelaskelmat antaisivat olettaa. Jotain tarkistuksia on tietysti tarpeen tehdä.

Koska nuorten määrä vähenee ja kaikkia ei voi ohjata ammatilliseen koulutukseen, aikuiskoulutuksen rooli korostuu. Tarvitaan yhä enemmän koulutusta aikuisille työttömille, ammatinvaihtajille sekä maahanmuuttajille. Aikuiskoulutusta tarvitaan myös, koska mikään koulutus ei takaa varmaa eläketyöpaikkaa. Teollisuuden suhdanteiden syklit ovat yhä vain lyhyempiä ja rakennemuutoksilta ei välttyä jatkossakaan. Työelämä tarvitsee moniosaajia, mutta kukaan ei valmistu suoraan koulusta sellaiseksi. Osaamista tuleekin kartuttaa koko työuran ajan, kouluttamalla itseään myös oma-aloitteisesti.

Kuuma peruna

Koulutuksen suunnittelussa tulee esiin vaikeita asioita, joissa pääroolia näyttelevät edunvalvonnalliset näkemykset. Maakuntien ennakkointityössä tuli selkeästi esille se, että ammatillista koulutusta ei tule jatkossa suunnitella yksinään ilman että samalla suunnitellaan myös lukiokoulutusta. Nyt se on täysin irrallaan työelämän tarvitseman koulutuksen ennakkoinnista. Varsinais-Suomi onkin jo nyt esittänyt, että lukioihin tarvitaan

Vissa resultat av prognostiseringen

Allt det arbete som måste utföras för att samhället ska fungera, är viktigt. Samhället behöver sådana som utför arbete av alla de slag, inte endast sådana som fått utbildning på hög nivå. Recessionen for iväg med finländarnas ringa självförtroende. Detta dåliga självförtroende skulle inte få smitta av sig på de unga, som nu fattar beslut om yrkesvalet.

Det kommer att råda en skriande brist på yrkeskunnande i krävande yrken, för i de yrkesgrupperna är avgången genom pensionering enorm. Nybörjarplatserna inom yrkesutbildningen i Egentliga Finland är otillräckliga. I dag börjar c. 3 700 studerande inom yrkesutbildningen. För att behovet av arbetskraft ska kunna tillgodoses, borde åtminstone 5 000 studerande börja inom yrkesutbildningen. Det är inte förnuftigt att man ruvar på nybörjarplatser inom yrkesutbildningen i landskap där det inte finns tillräckligt ungdomar och ej heller arbetsplatser för dem som utexamineras.

Fastän antalet nybörjarplatser inom yrkesutbildningen kunde ökas avsevärt från nuvarande nivå, skulle inte en ungdom som nu fattar sitt beslut om yrkesval få straffas för de utbildningspolitiska fel som tidigare begåtts. Med hjälp av nybörjarplatsmatematik får inte portarna stängas och möjligheten att söka sig till utbildning på högre nivå fräntas ungdomarna. Antagningsplatserna till högre utbildning bör inte minskas så mycket som kalkylerna om utbildningsbehovet kan ge anledning att förmoda. Vissa justeringar är det givetvis nödvändigt att göra.

Eftersom antalet unga minskar och alla inte kan styras till yrkesutbildning, framhävs vuxenutbildningens roll. Det behövs allt mer utbildning för vuxna arbetslösa, sådana som byter yrke samt för invandrarna. Vuxenutbildning behövs också för att ingen utbildning garanterar en säker pensionsarbetsplats. Cyklerna inom industrins konjunkturer är allt kortare och strukturmöndringar kan inte undvikas heller i framtiden. Arbetet behöver mångkunniga, men ingen utexamineras som en sådan direkt från skolan. Kompetensen ska i själva verket förkovras under hela arbetskarriären, genom att man även på eget initiativ utbildar sig.

En het potatis

Inom planeringen av utbildningen kommer det fram svåra frågor, där frågorna om intressebevakning spelar en huvudroll. Inom landskapets prognostiseringsarbete framkom klart att yrkesutbildningen inte i framtiden ska planeras utan att man samtidigt planerar även gymnasieutbildningen. Nu är den helt lösryckt från den prognostisering som anger vilken utbildning arbetslivet behöver. Egentliga Finland har de facto redan nu

keskiarvorajat, on lisättävä 10-luokkien määrää ja kaksoistutkintojen suorittamismahdollisuuksia.

Varsinais-Suomessa lukion aloituspaikkojen määrä on viime vuosina pysynyt ennallaan. Ennusteiden mukaan kuitenkin lukioon aloittavien ikäluokka kuitenkin lähtee laskuun. Aloituspaikkojen ja lukioverkon tarkistamiselle on tarvetta. Vuonna 2007 lukioon pääsi varsin helposti. Hakijoista 92,5 % tuli valituksi. Vertailun vuoksi kerrottakoon, että ammatilliseen koulutukseen pääsi vain 76,0 % hakijoista. Varsinais-Suomessa on useita lukioita, jonne pääsee toistuvasti alle seitsemän keskiarvolla. Vaikka näissä lukioissa sisäänpääsyraja on alhainen, silti kaikkia aloituspaikkoja ei saada täyteen. Nämä lukiot sijaitsevat alueilla, joissa nuorisokäluokat ovat pienentyneet vuosia.

Tilastoista voisi kärkevästi tulkita, että nykyään lukioon joudutaan ja ammatilliseen koulutukseen päästään. Tilastoista huolimatta yleiset käsitykset ovat valitettavasti toiset. Lukiolla on kunnalle vahva imagollinen merkitys. Siitä ei haluta helposti luopua. Myös lasten vanhemmillä elää tiukasti se käsitys, että oma lapsi on saatava lukioon. Muiden lapset voivat mennä suoraan ammatilliseen koulutukseen.

Jos asiaa tarkastelee nuoren tasa-arvon näkökulmasta, ammatillisen koulutuksen valinnut nuori on velvollinen käymään koulunsa vähän kauempana, koska hän on "joutunut" sinne menemään. Lukiotielle "päässeensä" nuoren tulee saada käydä koulunsa mahdollisimman lähellä kotia. Edelleen ammatillisen koulutuksen valinnut nuori ei ole tasa-arvoinen edes ammattikorke- tai yliopisto-opiskelijoiden kesken: ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoiden opintoraha on pienempi. Lisäksi ammatillisten oppilaitosten koulumaisuudesta johtuen hän ei voi käydä niin hyvin osa-aikatyössä rahoittaakseen elämistään. Tässä valossa tarkasteltuna voisi sanoa, että ammatillisen koulutuksen valinnut nuori ei ole valinnut sitä helpointa tietä työelämään.

föreslagit att det behövs medeltalsgränser för gymnasierna, antalet tionde klasser bör utökas liksom möjligheterna att avlägga en dubbelexamen.

I Egentliga Finland har antalet platser för dem som blir antagna till gymnasiet bevarats oförändrat. Enligt prognoserna kommer dock den åldersklass som börjar i gymnasiet att börja minska. Det föreligger ett behov av att justera antalet antagningsplatser och gymnasienätet. År 2007 kom man rätt lätt in vid gymnasiet. Av de sökande blev 92,5 % antagna. För jämförelsens skull må det berättas att endast 76,0 % av de sökande blev antagna till yrkesutbildningen. Egentliga Finland har flera gymnasier dit man upprepade gånger kommer med ett medeltal under sju. Fastän gränsen för att bli antagen till dessa gymnasier är låg, får man inte alla platser för antagningen fyllda. Dessa gymnasier är belägna på områden, där ungdomsåldersklasserna har minskat i årtal.

Av statistikerna kan man tillspetsat uttolka att man i dag hamnar i gymnasiet och kommer in vid yrkesutbildningen. Trots statistikerna är de allmänna uppfattningarna tyvärr annorlunda. Gymnasiet har en stark betydelse för kommunens image. Från den vill man inte lätt avstå. Också barnens föräldrar lever noga kvar i den uppfattningen att det egna barnet måste få komma in i gymnasiet. De andra barnen kan gå direkt till yrkesutbildningen.

Om man betraktar saken ur den ungas jämställdhetsperspektiv, så är en ungdom som valt yrkesutbildning skyldig att gå i sin skola en längre tid, eftersom han har "hamnat" där. Den som "kommit" in vid gymnasiet bör få gå i skola så nära hemmet som möjligt. Vidare är en ungdom som valt yrkesutbildningen inte likvärdig ens mellan yrkeshögskole- och universitetsstuderande: studiepenningen för studerande vid yrkesläroanstalten är mindre. Dessutom kan han inte på grund av yrkesläroanstaltens skolmässighet så bra ha ett deltidsarbete för att finansiera sitt uppehälle. Granskat i denna belysning kunde man säga att den ungdom som valt yrkesutbildningen inte har valt den lättaste vägen till arbetslivet.

Koulu ja vuosi	Oppilaspaikat					Alin keskiarvo, jolla on päässyt sisään					Valitut				
	03	04	05	06	07	03	04	05	06	07	03	04	05	06	07
AURAJOEN LUKIO	20	22	22	30	26	7,3	8,1	8,0	8,3	8,1	20	22	24	30	26
ELISENVAARAN LUKIO	65	65	65	65	65	7,2	7,2	7,2	7,2	7,3	39	57	42	39	56
HALIKON LUKIO	72	72	72	72	72	7,0	7,0	7,4	7,0	7,0	65	72	70	65	53
JUHANA-HERTTUAN LUKIO	40	40	40	42	42	7,4	7,6	7,6	7,3	7,5	40	40	40	41	42
KAARINAN LUKIO	100	100	110	110	110	6,5	7,0	7,0	7,0	7,2	109	100	110	110	110
KASTUN LUKIO	65	65	65	67	67	7,4	7,6	7,7	7,3	7,8	72	65	65	73	67
KOSKEN LUKIO	60	60	60	60	60	7,0	6,8	6,6	6,3	7,0	30	33	23	29	33
KUPITTAAN LUKIO	85	85	85	67	87	7,3	7,4	7,5	7,6	7,6	85	85	84	87	87
LAILAN LUKIO	72	72	72	72	72	6,8	6,5	7,2	6,8	6,7	62	56	45	47	55
LIEDON LUKIO	91	91	91	91	91	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	89	74	65	86	82
LOIMAAN LUKIO	110	110	110	110	110	7,2	7,2	7,2	7,3	7,3	110	108	100	83	88
LUOSTARIVUOREN LUKIO	115	115	115	117	117	8,4	8,5	8,7	8,5	8,4	115	115	115	117	117
MYNÄMÄEN LUKIO	60	60	60	60	70	6,5	6,5	6,2	6,7	6,9	55	62	49	60	70
NAANTALIN LUKIO	85	110	110	110	110	7,3	7,4	7,2	7,2	7,3	85	110	104	110	110
NOUSIAISTEN LUKIO	66	70	70	70	70	6,9	6,8	7,0	7,2	7,3	56	64	65	70	64
PAIMION LUKIO	90	85	85	84	83	7,1	7,4	7,1	7,1	7,2	74	85	85	81	65
PARAISTEN LUKIO	33	33	33	33	33	7,0	6,9	6,9	6,8	6,8	33	35	23	32	22
PERNIÖN LUKIO	60	60	60	60	60	6,7	7,1	6,6	7,0	6,3	52	47	40	32	34
PERNON LUKIO	85	85	85	-	-	6,9	6,8	7,0	-	-	56	94	87	-	-
PUOLALANMÄEN LUKIO	83	83	83	83	80	8,2	8,3	8,2	8,0	8,4	83	83	83	83	80
RAISION LUKIO	115	115	115	115	115	7,0	7,0	7,1	7,4	7,0	115	145	141	115	115
SALON LUKIO	190	190	205	205	205	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	188	174	204	196	167
SOMERON LUKIO	62	62	62	62	62	6,2	6,2	6,2	6,4	5,9	48	50	62	53	56
TURUN KLASSIKON LUKIO	115	115	115	117	117	8,1	8,1	8,4	8,1	8,2	115	115	115	117	117
TURUN LYSEON LUKIO	115	115	115	117	117	7,6	7,7	7,7	7,7	7,8	115	115	115	117	117
TURUN NORM.K. LUKIO	56	50	56	56	54	7,7	7,7	7,7	7,7	7,6	56	50	51	55	54
TURUN SUOM. YHT.K. LUKIO	115	115	115	117	117	8,1	8,0	7,8	8,1	7,7	115	115	115	117	117
UUDENKAUPUNGIN LUKIO	100	100	100	100	100	6,2	6,0	7,2	7,2	7,0	87	83	70	100	76
KATEDRALSKOLAN I ÅBO	82	89	85	92	92	7,5	7,3	7,5	7,7	7,7	82	89	85	92	92
KIMITOÖNS GYMNASIUM	45	45	45	45	45	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	34	30	22	27	32
PARGAS SVENSKA GYMN.	72	72	72	72	72	7,0	7,0	7,0	7,0	7,3	53	69	45	72	50
Yhteensä	2 524	2 551	2 578	2 501	2 521	7,24	7,28	7,36	7,37	7,38	2 338	2 442	2 344	2 336	2 254
Ruotsinkieliset	199	206	202	209	209	7,24	7,14	7,28	7,34	7,43	169	188	152	191	174
Suomenkieliset	2 325	2 345	2 376	2 292	2 312	7,25	7,29	7,37	7,38	7,37	2 169	2 254	2 192	2 145	2 080

Taulukko 8. Varsinais-Suomen lukioiden (ei erikoislukioita ja -linjoja) sisäänpääsyraajat, lähde: Länsi-Suomen lääninhallitus

Tabell 8. Antagningsgränserna till gymnasierna i Egentliga Finland (ej specialgymnasier och -linjer), källa: Länsstyrelsen i Västra Finlands län

6. Monikulttuurinen Varsinais-Suomi

On selvää, että nuorten ikäluokkien kouluttaminen ei riitä paikkaamaan lähivuosien työvoimapulaa, joka kohdistuu erityisesti ammatillista koulutusta vaativiin työtehtäviin. Tarvitaan työperusteista maahanmuuttoa. Tällä hetkellä maakunnassa on kuitenkin jo noin 16 000 vieraskielistä asukasta. Kun siihen lisätään arviot telakkateollisuuden sekä rakennusteollisuuden ulkomaisen vuokratyövoiman määrästä, vieraskielisten määrä maakunnassa ylittää jo 20 000 asukkaan rajan. Kaikilla alueella asuvilla ulkomaalaisilla/vieraskielisillä työllisyysilanteessa ja muussa hyvinvoinnissa on korjaamisen varaa.

Työperusteista maahanmuuttoa suunniteltaessa tulisi kiinnittää huomioita täällä jo asuvien uussuomalaisen työllistymiseen. Ratkaisuja näihin on esitetty lokakuussa julkaistussa Varsinais-Suomen omassa maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa, jonka nimi on "Monikulttuurinen Varsinais-Suomi". Maakuntaohjelmassa esitetyn ohjelman toteuttamisesta on vastannut Varsinais-Suomen TE-keskus yhdessä Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen ja Turun kauppakorkeakoulun yhteydessä toimivan Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa. Useamman tahon yhteistyö varmisti sen, että ohjelman laatimiseen pääsi vaikuttamaan mahdollisimman moni taho. Erilaiset vuorovaikutteiset menetelmät ja prosessit puolestaan mahdollistivat sen, että ohjelman tekemiseen pääsi osallistumaan lähes 300 henkeä. Samalla kyseiset tahot sitoutettiin ohjelman toteuttamiseen.

Ohjelmassa on tarkasteltu asiaa monesta näkökulmasta. Ohjelmassa esitetyt toimenpiteet on jaoteltu yhteensä kuuden toimintalinjan. Lisäksi on tärkeää, että maakunta vaikuttaa painokkaasti myös valtakunnallisen maahanmuuttopoliittikan kehittämiseen, koska kaikkea ei voida ratkaista paikallisesti. Monikulttuurinen Varsinais-Suomi -maahanmuuttopoliittinen ohjelma toimenpiteineen sekä erillinen hankkeen aikana tehdystä taustatyöstä koostuva julkaisu on luettavissa kokonaisuudessaan internetistä osoitteesta www.luotain.fi.

Ohjelmasta nostettavia asioita

Ohjelmatyössä on tullut esille, että aktiivinen maahanmuuttopoliittikka onnistuu vain jos maakunnalla on kykyä ja halua vastaanottaa maahanmuuttajia elämään ja olemaan tasa-vertaisina asukkaina, ei vain työvoimana. Aktiivisen maahanmuuttopoliittikan onnistuminen edellyttää kaikilta asukkailta ja aluetoimijoilta suvaitsevaisuutta ja monikulttuurisuuden

6. Det mångkulturella Egentliga Finland

Det är klart att utbildningen av de unga åldersklasserna inte räcker till för att lappa till den brist på arbetskraft de närmaste åren, vilken riktar sig speciellt på de arbetsuppgifter som kräver yrkesutbildning. Det behövs en arbetsbaserad invandring. I dag finns det dock redan cirka 16 000 invånare med ett främmande språk. Då till detta fogas uppskattningarna av antalet hyrd utländsk arbetskraft inom varvsindustrin och byggindustrin överskrider antalet med främmande språk redan antalet 20 000 invånare. Det finns dock rum för förbättringar i sysselsättningssituationen och det övriga välbefinnandet för de utlänningar/personer med främmande språk som är bosatta inom området.

Vid planeringen av den arbetsbaserade invandringen borde man fästa uppmärksamheten på att sysselsätta de nyfinländare som redan bor här. Lösningar för dem har framförts i Egentliga Finlands eget invandrapolitiska program med namnet "Det mångkulturella Egentliga Finland", som publicerades i oktober. Egentliga Finlands TE-central tillsammans med Egentliga Finlands kompetenscentrum inom det sociala området och Centralen för framtidsforskning som verkar i samband med Åbo handelshögskola har svarat för att göra upp det program som presenteras i landskapsprogrammet. Samarbetet mellan flera parter gjorde det möjligt att så många intressenter som möjligt fick påverka utgåendet av programmet. Olika interaktiva metoder och processer gjorde för sin del det möjligt att nästan 300 personer fick delta i att göra upp programmet. Samtidigt bands dessa parter till ansvar för att programmet genomfördes.

I programmet har frågan granskats ur många synvinklar. De åtgärder som föreslås i programmet har indelats i sammanlagt sex handlingslinjer. Vidare är det viktigt att landskapet med kraft även på utvecklandet av invandrapolitiken på riksnivå, eftersom allt inte kan lösas lokalt. Det invandrapolitiska programmet Det mångkulturella Egentliga Finland jämte åtgärder samt den publikation som består av det bakgrundsarbete som utförts under projektet kan i sin helhet läsas på webben under adressen www.luotain.fi.

Frågor i programmet som ska lyftas fram

I programarbetet har det kommit fram att en aktiv invandrapolitik lyckas endast om landskapet har förmåga och vilja att ta emot invandrare att leva som och vara jämställda invånare, inte endast arbetskraft. En lyckad aktiv invandrapolitik förutsätter

ymmärtämistä. Ilman suomenkielen riittävää osaamista kotoutuminen on mahdotonta. Suomenkielen opetusta ei tällä hetkellä tarjolla riittävästi tai sen on elämäntilanteisiin vaikeasti sisällytettävissä (kotiäidit, työntekijät).

Jos maahanmuuttajilta evätään mahdollisuudet tulla yhteiskunnan tasavertaisiksi asukkaiksi, mikään toimenpide ei auta korjaamaan niitä epäkohtia, joita jo nyt yhteiskunnassa on (työvoimapula, maahanmuuttajien korkea työttömyysaste, syrjäytyminen, eriytyminen muista kansalaisista). Näiden asioiden korjaaminen edistää myös alueen vetovoimaisuutta enemmän kuin mikään muu toimenpide.

Tällä hetkellä suurin osa maakunnan vieraskielisistä eli 68 % asuu Turussa, 13 % asuu Salossa ja loput alle 20 % muualla maakunnassa. Tämän perusteella voisivat jotkin alueet väittää, että Monikulttuurinen Varsinais-Suomi -ohjelma ei koske heidän alueettaan. Työvoimapula tulee koskemaan koko maakuntaa ja sen kaikkia seutuja eläköitymisen takia. Alueen tasapainoisen kehittymisen turvaamiseksi on tärkeää, että kaikki seudut toivottavat maahanmuuttajat tervetulleiksi riippumatta maahanmuuttajan lähtötaustoista ja osallistuvat maahanmuuttajien vastaanottamiseen ja heidän kotoutumisprosessin edellytysten parantamiseen.

Kaikki vieraskieliset eivät hakeudu keskuksiin asumaan. Taus-talla ovat kulttuurilliset erot eri maahanmuuttajaryhmissä. Esimerkiksi maakunnan vironkielisistä asuu Turussa vain 42 %, kun Turun osuus maakunnan väestöstä on 38 %. Vironkielisiä asuu paljon Salon ja Loimaan seudulla. Myös venäjänkieliset ovat levittäytyneet asumaan varsin laajasti eri seuduille. Pakolaistaustaisissa maahanmuuttajaryhmissä yhteisöllisyys on tärkeämpää kuin näillä em. kieliryhmillä ja suomalaisilla.

Ohjelmatyössä on myös tullut esille se, että maahanmuuttaja on käsitteenä erittäin laaja ja erittäin huono. Maahanmuuttajat eivät ole mikään yhtenäinen homogeeninen kansanryhmä. Ärsytystä on aiheuttanut mm. se, että maahanmuuttajan Suomessa syntyneet lapset "leimataan" maahanmuuttajaksi, ikään kuin henkilön maahanmuutto olisi jotenkin aina ja ikuisesti käynnissä oleva prosessi, joka periytyy, jos joku vanhemmista tai isovanhemmista on kerran ollut maahanmuuttaja.

Suomen kansalaisuuden saaneet ulkomaalaiset ovat vuodesta 2003 lähtien voineet säilyttää aiemman kansalaisuutensa (kaksoiskansalaisuus). Heidät kirjataan tilastoissa suomalaisiksi. Äidinkieltä ei niin vaan vaihdeta, joten sen käyttäminen ulkomaalaistaustaisten henkilöiden lukumäärän mittarina on perusteltua. Kieli korostaa ennen kaikkea sitä, miten kuntien tulisi huomioida enemmän heidän tarpeensa palvelutuotannossa (esim. perusopetus, sosiaalipalvelut).

av alla invånare och regionala aktörer tolerans och insikt om kulturpluralismen. Utan tillräcklig kunskap i finska är en tillräcklig integration omöjlig. För närvarande tillhandahålls det inte tillräckligt med undervisning i finska eller också är den svår att inlemma med livssituationerna (hemmafruar, arbetstagare).

Om en invandrare förvägras möjligheterna att bli en jämställd invånare i samhället, hjälper ingen åtgärd för att rätta till de missförhållanden som det redan finns nog av i samhället (brist på arbetskraft, den höga arbetslöshetsgraden bland invandrare, utslagning, isolering från de andra medborgarna). Då dessa frågor rättas till, främjar det även områdets attraktioner mer än någon annan åtgärd.

I dag bor största delen av personerna med främmande språk, dvs. 68 %, i Åbo, 13 % bor i Salo och resten under 20 % på annat håll i landskapet. På basis av detta kunde en del områden hävda att programmet Det mångkulturella Egentliga Finland inte gäller deras område. Bristen på arbetskraft kommer att beröra hela landskapet och alla dess regioner på grund av avgången med pension. För att trygga en balanserad utveckling av området är det viktigt att alla regioner hälsar invandrarna välkomna oberoende av invandrarnas bakgrund vid utvandringen och delta i att ta emot invandrarna och att förbättra förutsättningarna för deras integreringsprocess.

Alla med främmande språk bosätter sig inte i centrumen. I bakgrunden finns kulturskillnaderna hos olika invandrargrupper. Av t.ex. de estniska i landskapet bor endast 42 % i Åbo, medan andelen för Åbo av hela landets befolkning är 38 %. Det bor mycket estniska i Salo- och Loimaa-regionerna. Även de ryskspråkiga har spritt sin bosättning över ett rätt vidsträckt område. Hos invandrargrupperna med flyktningbakgrund är gemenskapen viktigare än för språkgrupperna ovan och för finländarna.

I programarbetet har det också kommit fram att invandrare som begrepp är ytterst omfattande och ytterst dåligt. Invandrarna utgör inte någon homogen folkgrupp. Irritation har orsakats bl.a. av att ett barn till en invandrare som är fött i Finland "stämplas" som invandrare, liksom en persons invandring på något sätt vore en process som pågår alltid och för evigt, och som nedärvs, om någon av föräldrarna eller far- eller morföräldrarna en gång har varit invandrare.

De utlänningar som erhållit finskt medborgarskap har allt sedan år 2003 kunnat bevara sitt tidigare medborgarskap (dubbelmedborgarskap). De registreras i statistikerna som finländare. Modersmålet byts inte ut så bara, varför det är motiverat att bruka det som mätinstrument för antalet personer med utländsk bakgrund. Språket betonar framför allt hur kommunerna mera borde beakta deras behov inom serviceproduktionen (t.ex. grundutbildning, sociala tjänster).

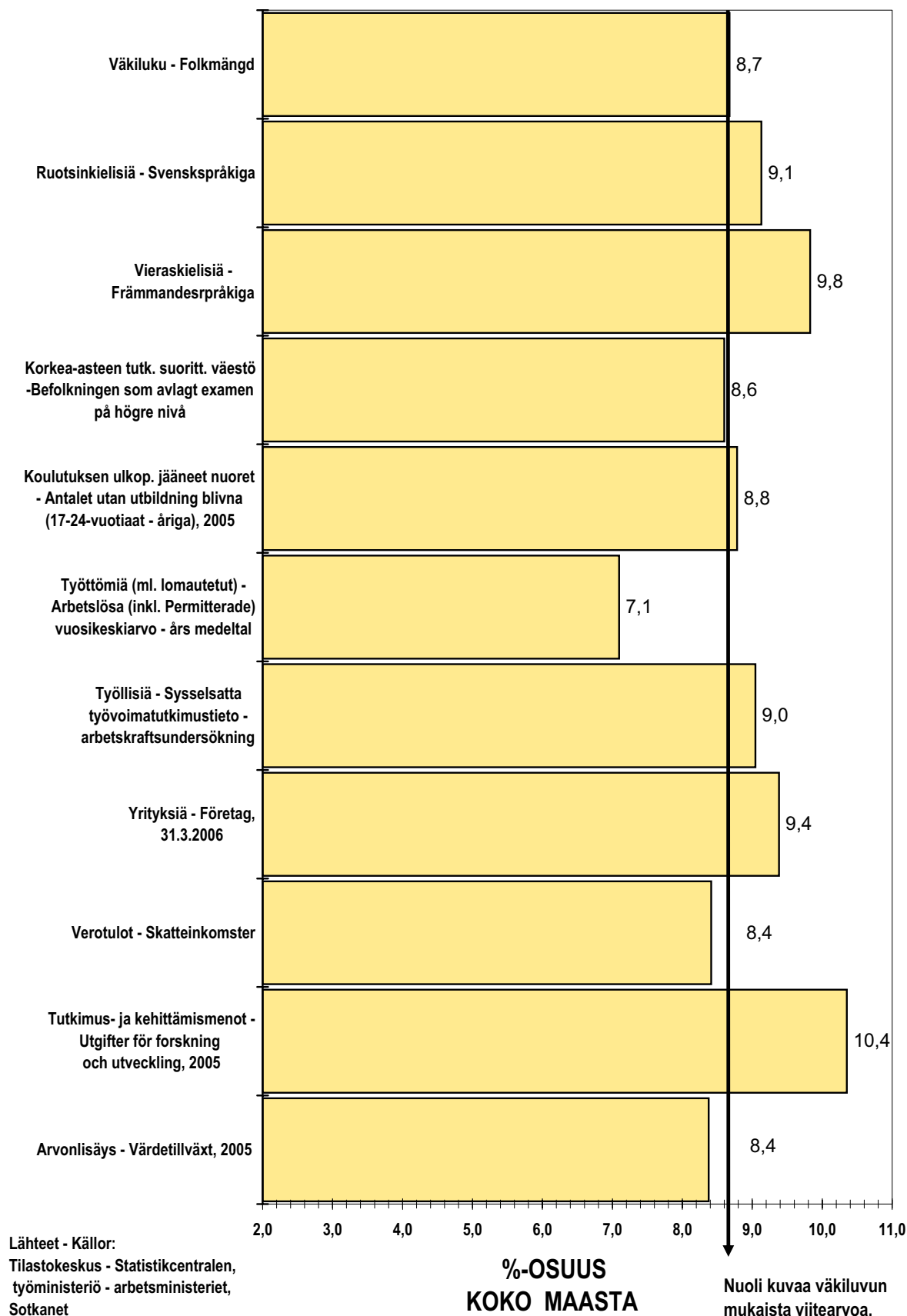
Kieli	Varsinais-Suomi	Turun seutu	Salon seutu	Loimaan seutu	Vakka-Suomi	Turunmaa	Turku
väkiluku	457 789	302 229	63 606	37 225	31 936	22 793	175 354
suomi	415 932	278 380	60 975	36 771	31 532	8 274	155 787
ruotsi	26 440	11 303	580	114	150	14 293	9 113
vieraskieliset yht.	15 411	12 540	2 051	340	254	226	10 451
venäjä	3 594	2 708	733	81	49	23	2 310
eesti, viro	1 545	867	436	127	82	33	647
arabia	1 251	1 205	31	9	3	3	1 162
albania	1 249	1 017	204	8	1	19	881
englanti	672	552	65	8	24	23	410
vietnam	566	553	1	8	1	3	443
somali	510	488	21	0	1	0	485
kiina	451	390	58	1	0	2	331
muut vieraat kielet yht.	5 573	4 760	502	98	93	120	3 782

Alueen osuus kieliryhmästä	Varsinais-Suomi	Turun seutu	Salon seutu	Loimaan seutu	Vakka-Suomi	Turunmaa	Turku
väkiluku	100,0	66,0	13,9	8,1	7,0	5,0	38,3
suomi	100,0	66,9	14,7	8,8	7,6	2,0	37,5
ruotsi	100,0	42,7	2,2	0,4	0,6	54,1	34,5
vieraskieliset yht.	100,0	81,4	13,3	2,2	1,6	1,5	67,8
venäjä	100,0	75,3	20,4	2,3	1,4	0,6	64,3
eesti, viro	100,0	56,1	28,2	8,2	5,3	2,1	41,9
arabia	100,0	96,3	2,5	0,7	0,2	0,2	92,9
albania	100,0	81,4	16,3	0,6	0,1	1,5	70,5
englanti	100,0	82,1	9,7	1,2	3,6	3,4	61,0
vietnam	100,0	97,7	0,2	1,4	0,2	0,5	78,3
somali	100,0	95,7	4,1	0,0	0,2	0,0	95,1
kiina	100,0	86,5	12,9	0,2	0,0	0,4	73,4
muut vieraat kielet yht.	101,0	85,4	9,0	1,8	1,7	2,2	67,9

Taulukko 9. Väestön jakautuminen eri seuduille kielen mukaan vuonna 2006. Taulukossa mukana maakunnan suurimmat kieliryhmät. Lähde: Tilastokeskus

Tabell 9. Befolkningens fördelning på de olika regionerna enligt språk år 2006. Tabellen upptar de största språkgrupperna i landskapet. Källa: Statistikcentralen

VARSINAIS-SUOMEN PROFILI
PROFILEN AV EGENTLIGA FINLAND
2006

Väestö - Befolkning	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Väkiluku - Folkmängd	449 293	450 968	452 444	453 745	455 584	457 789
Ruotsinkielisiä - Svenskspråkiga	26 279	26 292	26 329	26 383	26 394	26 440
Vieraskielisiä - Främmandespråkiga	11 271	12 181	12 903	13 548	14 378	15 411
Ulkomaalaisia - Utlänningar	10 352	10 941	11 192	10 942	11 131	11 701
Syntyneet - Födda	4 632	4 564	4 577	4 761	4 649	4 708
Syntyneiden enemmitys - Födelseöverskott	169	60	209	459	249	354
Maassamuutto (netto) - Omflyttning (netto)	1 302	1 103	784	259	960	967
Maahanmuutto (netto) - Inflyttning (netto)	714	552	480	565	643	903
Kokonaisnettomuutto - Total nettoflyttning	2 016	1 655	1 264	824	1 603	1 870
Työllisyys ja toimeentulo - Sysselsättning och utkomst	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Työttömyysaste - Arbetslöshetsgrad (%) työministeriö - arbetsministeriet	10,3	10,3	10,1	10,3	9,2	7,9
Työttömyysaste - Arbetslöshetsgrad (%) työvoimatutkimus - arbetskraftundersökning	8,4	7,7	8,4	8,3	7,0	6,5
Arbetslösa arbetsökande (inkl. permitterade)	22 771	22 937	22 538	22 725	20 484	17 704
* Pitkäaikaistyöttömiä - Långtidsarbetslösa	5 912	5 761	5 330	5 326	5 375	4 274
* Alle 25-vuotiaita - Under 25-åriga arbetslösa	3 001	3 144	2 986	2 950	2 297	1 785
* Alle 20-vuotiaita - Under 20-åriga arbetslösa	787	780	689	645	478	379
Työllisyysaste - Sysselsättningsgrad (%) (työvoimatutkimus)	69,5	70,2	69,5	67,9	70,8	72,3
Työllisyysaste - Sysselsättningsgrad (%) (työssäkäyntitilasto)	66,1	66,0	65,4	66,1	66,9	*
Taloudellinen huoltosuhte (ei-työlliset/työlliset)	1,27	1,27	1,29	1,27	1,23	*
Ekonomisk försörjnings kvot						
Toimeentulotukea saaneiden osuus väestöstä	7,7	7,6	7,8	7,0	6,5	*
Antalet mottagare av utkomststöd, andel av befolkningen						
Työllisiä - Sysselsatta, työvoimatutk. - arbetskraftundersökn.	209 000	212 000	211 000	207 000	216 000	221 000
Työllisiä - Sysselsatta, työssäkäyntitilasto	198 317	198 472	197 332	199 819	203 975	*
Työpaikkoja - Arbetsplatser	194 993	195 216	193 432	195 348	199 414	*
* Alkutuotanto - Primärproduktion	9 541	9 248	8 959	8 763	8 034	*
* Teollisuus - Tillverkning	45 800	45 050	41 927	41 746	42 523	*
* Rakentaminen - Byggverksamhet	13 057	12 756	12 362	13 071	13 990	*
* Kauppa, majoitus- ja ravit. toiminta Handel, hotell- och restaurangverksamhet	27 138	27 359	27 467	27 692	28 079	*
* Muut palvelut - Andra tjänster	95 231	96 390	98 607	100 080	102 180	*
Yrittäjiä ja yksityisen sektorin työpaikat Företagare och arbetsplatser inom den privata sektorn	138 142	138 193	135 749	137 989	*	*
Yritystoiminta ja elinkeinoelämä Företagverksamhet och näringsliv	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Maatiloja - Jordbrukslägenheter	8 197	7 977	7 834	7 633	7 413	7 347
Toimivia yrityksiä - Fungerande företag (31.12.)	22 296	22 569	23 020	23 491	24 130	*
Toimipaikkoja - Verksamhetställe	23 475	23 746	23 884	24 368	24 979	*
Arvonlisäys/asukas käyvin hinnoin Förädlingsvärde/inv. till löpande priser, €	21 784	24 392	23 540	24 912	25 125	*
Arvonlisäys/asukas käyvin hinnoin, koko maa=100 Förädlingsvärde/inv. till löpande priser, hela landet=100	92,3	100,9	96,9	98,2	96,6	*
Koulutus - Utbildning	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Korkea-asteen tutkinnon suorittanut väestö, osuus 15-vuotta täyttäneistä (indeksoituna koko maa =100)	23,2	23,7	24,1	24,6	24,9	25,4
Befolkningen som avlagt examen på högre nivå, andel av den 15 års fyllda befolkningen (ind. hela landet = 100)	(97,9)	(97,9)	(98,0)	(98,4)	(98,0)	(98,2)
Kuntatalous - Kommunal ekonomi	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Tuloveroprosentti - Inkomstskattesats	17,50	17,61	17,83	17,84	17,92	18,06
Vuosikate/asukas - Årsbidrag/inv., €	373	506	216	146	39	211
Verotulot/asukas - Skatteinkomster/inv., €	2 685	2 697	2 514	2 542	2 618	2 788
Valtionosuudet/asukas - Statsandelar/inv., €	738	810	866	997	1 070	1 142
Lainakanta/asukas - Länestock/inv., €	651	600	595	695	1 100	1 285
Konsernilainakanta/asukas - Koncernlänestock/inv., €	2 678	2 741	2 840	2 943	3 218	3 380
Investoinnit/asukas - Investeringar/inv., €	397	418	442	450	648	505
Vuosikate/investoinnit - Årsbidrag/investeringar	94	121	49	33	95	85

Maakunnan tila Landskapets tillstånd 2007

Varsinais-Suomen liiton julkaisuja
Publikationer av Egentliga Finlands förbund

Lisätietoja / ytterligare information

Mervi Kylmä
mervi.kylmala@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund
PL 273 (Ratapihankatu 36), 20101 Turku
puh./tfn 2100 900, fax 2100 901
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi

ISBN 952-5599-30-2